

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérlőház).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 13. sz. 1944. január 18 kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

MTI-jelentés: Megszökött az újvidéki-ügy három fővadtottja

Berlin kijelenti: Nem készül német rajtaütés Spanyolország és Portugália ellen

Eisenhower, az invázió főparancsnoka elfoglalta helyét Londonban — Moszkva elutasítja a lengyel válaszigjegyzéket — Amerika közvetít a lengyel-szovjet vitában — Villámbombázók jártak-e London felett? — Angolszász légitámadás érte Klagenfurtot

Keleten valamivel csökkent a harcok hevessége, Leningrádnál és az Iimen tónál növekedett — A déli szakaszon német ellentámadás

A keleti harctéren folyó nagy küzdelem az elmúlt két nap úgy alakult, hogy délen a német csapatok, középen és északon az oroszok folytatták támadó hadműveleteket.

A harctéri helyzet kommentálásánál német katonai részről mindössze annak megállapítására szorítkoztak, hogy a most folyó harcok az előző két héttel szemben észrevehetően vesztettek hevességükben. Súlypontok — mint az előbbi hetekben — az észak felé kiterjesztett bolsevista támadás ellenére sem alakultak ki, úgyhogy a német katonai körök véleménye szerint pillanatnyilag a harcok előbbi lendületének alábbhagyása jellemző a keleti arcvonal katonai helyzére. Ez mindenképpen az erőteljes német ellentámadásoknak tudható be — hangsúlyozták német katonai körök.

Az időjárás viszonyok nem egyformák a keleti arcvonalon. Az arcvonal déli részén mínusz 4—5 fok a hőmérséklet, a középső részen 10—20 fok hideg van, míg az északi arcvonalszakasz hőmérséklete 3—4 fok a fagypont felett.

Berlini tájékoztatás szerint a keleti arcvonal valamennyi szakaszán a bolsevisták vasárnap is megismételték azt a kísérletet, hogy összefogott erőikkel betörjenek a német védelmi vonalba. Noha a legtöbb helyen számszerűleg jelentős fölényt támadtak, sehol sem érték el mást, mint helyi sikereket és ezeket is súlyos ember- és anyagáldozattal kellett megfizetniük. A német ellentámadások különösen a déli szakaszon vasárnap is jó előrehaladásokat eredményeztek.

Vasárnap a keleti harctéri helyzet úgy állt, hogy a szovjet csapatok új támadást kezdtek Velikije-Lukitól északnyugatra, de minden erőfeszítésük ellenére a súlyos harc háromnapos véres cséeg után is mindössze 15 km. széles és 8 km. mélységű szakaszra terjedt ki. A támadás célja itt elsősorban a leningrád—odesszai vasútvonal. A harc súlypontja Novoszokolinszkinál van. A Pripiet térségében a szovjet csapatok Mozir és Kalanokivcl után az utóbbi városból északnyugatra fejtettek ki erősebb nyomást. Az 1939-iki lengyel ha-

tártól nyugatra, Rovnotól mintegy 25 km-nyire északra, Kosztopolnál voltak nagyobb harcok. Sikertések voltak a német ellentámadások Vinnicától keletre és Uman-ól északra, ahol báró Manstein csapatai harcoknak. A Bug-csala változatlan hevességgel tombol tehát tovább.

A keleti hadszíntéren folyó szovjet támadások elbárártásánál az utóbbi napokban fontos szerepet játszottak bizonyos új hadieszközök, melyeket páncélosok leküzdesére használtak — mondják illetékes német körökben.

Az olaszországi hadszíntéren

Cervarotól északra folytak harcok. Clark tábornok hadseregének amerikai egységei megrohamozták a Monte Propriet, míg francia csapatok a Rapido keleti partján támadtak. A német hadijelentés hétfőn már a harcok lanygulásáról számolt be.

A nyugati invázióról

Szólv hírek egyszerre megsűrűsödtek. Azt lehet ezekből sejteni, hogy közelesem történik valami nyugaton, habár egy bizonyos, hogy a meginduló hadműveletek időpontját nem ítik dobra, sőt ugyancsak titokban tartják. Mint pozitívumot lehet említeni, hogy Eisenhower amerikai tábornok átvette „az inváziós főparancsnokságot”.

Londoni jelentés szerint vasárnap a „szövetséges expedíciós had-erő főhadiszállása” közzétette első kommunikációját, amivel hivatalosan kifejezésre jutottak azt a tény, hogy a második arcvonal parancsnoksága megkezdte tevékenységét. A kommuniké a következőképpen hangzik:

„Most már közelítő, hogy Eisenhower tábornok, akire a kombinált vezérkarok parancsnokságát bízták, elfoglalta helyét a nagy-britanniai főhadiszálláson. A földközítengeri vidékről Nagy-Britanniába való elutazása előtt Eisenhower tábornok Roosevelt elnökkel és Churchill miniszterelnökkel tárgyalt.”

A kommunikével kapcsolatban az „Exchange Telegraph” katonai munkatársa rámutat arra, hogy

Eisenhower december 24-én neveztek ki a szövetséges haderő főparancsnokává, míg kairói megbeszései Roosevelttal és Churchill-lel folytak. Miután azonban a kommuniké arról szól, hogy Eisenhower a földközítengeri vidékről Nagy-Britanniába való elutazása előtt tanácskozott a két államfővel, fel kell tételni, hogy közben megfogadta Roosevelt elnököt Washingtonban és Churchill miniszterelnököt Marakesban.

Német katonai körökben

eddig semmit sem szóltak még ahhoz a Reuter-jelentéshez, amely szerint pénteken megkezdészerűen két bomba hullott Londonra, anélkül, hogy repülőgépek közeledését figyeltek volna meg. Arra a kérdésre, vajon a titokzatos német „villámbombázók” első szerepléséről lehet-e szó, illetékes német helyen nem válaszolnak. Viszont egy német haditengerészeti szakértő nyíltan megírta egy cikkében, hogy a németek feltalálták annak az ellenséges találmánynak az elpusztítását, amely egyidő óta a tengeralattjárók sikeres működését erősen akadályozta. Ennek a találmánynak lényege abban áll, hogy rádióhullámok segítségével meg tudják állapítani a tengeralattjárók közelletét. Az új német találmánnyal a búvárhajóháború további fejlődése számára új lehetőségek nyíltak — írta a német tengerészeti szakértő.

A lengyel-szovjet ellentétek

még jobban kiütözköztek az elmúlt napokban. A „Tass” szovjet hírszolgálati iroda hivatalos választ adott a lengyel kormány nyilatkozatára. Eszerint a lengyel nyilatkozatban a Curson-vonalnak szovjet-lengyel határként való elismerésének kérdését ügyesen megkerülték és egyáltalában nem vették tudomásul, ami csak a Curson-vonal elvetésének tekinthető. A lengyel kormánynak hivatalos tárgyalások megindítására vonatkozó javaslatával kapcsolatban a szovjet kormány azon a véleményen van, hogy ez a javaslat csak a közvélemény félrevezetésére törekszik. Könnyen érthető, hogy a Szovjet-Unió nem kezdhe tárgya-

lásokat egy olyan kormánnyal, amellyel megszakította a diplomáciai kapcsolatokat. Szovjet körök hangsúlyozni kívánják, hogy a lengyel kormánnyal a diplomáciai kapcsolatokat ennek a kormánynak a hibájából szakították meg, mivel a lengyel kormány tevékenyen résztvevett az állítólagos katyni tömeggyilkossággal kapcsolatos német antiszovjet propagandahadjáratban. Szovjet körök véleménye szerint a fent említett körülmények ismét azt bizonyítják, hogy a jelenlegi lengyel kormány nem kívánja helyreállítani a jószomszédi viszonyt a Szovjet-Unióval.

Amerikában

nagy hullámokat vet a lengyel kérdés. A „Neue Zürcher Zeitung” washingtoni tudósítója jelenti, hogy bár az orosz-lengyel viszályügyében a diplomáciai megbeszélések főként Londonban folynak, az amerikai közvélemény a lengyel keleti határok kérdésében folyó vitát szenvedélyes érdeklődéssel kíséri. Ez a kérdés ugyanis az amerikai belpolitikát is egészen közvetlenül érinti, mert az amerikai lengyelek magatartása a mostani választási évben döntő jelentőségű lehet. Másrészt ez a kérdés a legtöbb amerikai felfogása szerint próbáköve az Atlantia Chartában fejtett eszmények belső erejének. Az az orosz magatartás, amely kívülről jövő minden beavatkozást elutasít, súlyos meglepést jelentett azon amerikaiak számára, akik az Atlantia Char-

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Kercstől északkeletre és Kirovgradtól északnyugatra a bolsevisták folytatták heves támadásukat. A hadsereg és a fegyveres SS kötelékek megsemmisítettek minden áttörési kísérletet és az elmúlt két nap során 81 ellenséges páncélost lötték ki.

Rjesicsától nyugatra a Szovjet erős tüzéségi előkészítés után erős kötelékekkel támadott. A súlyos és változatos harcokban csapataink megtartották állásaikat. Néhány betörési helyet megtisztítottak, illetve elzártak.

Vitebszktől délkeletre a bolsevisták megismételt támadásai meghúsultak csapataink szívós ellenállásán.

tára esküdnek. Ezek ebben a tényben „visszaesést látnak az egyensúlyrendszerben” s attól tartanak, hogy ezáltal veszélybe kerülhetnek a kollektív béke tervel. Az amerikai kormány nyilván arra helyezi a főtűt, hogy legalább formálisan ne kapcsolódjék bele a viszályba. Erre mutat Mikolajczyk lengyel emigráns miniszterelnök washingtoni látogatásának elhalasztása. A lengyelek Washington közvetítéséhez nagy reményéseket fűztek, ez azonban szétfoszlott, amint hivatalosan közölték, hogy a lengyel miniszterelnök látogatása kívánatos ugyan, azonban az amerikai kormány csak később határozza meg a látogatásra alkalmas időpontot.

Hull külügyminiszter szombaton ányújtotta a washingtoni lengyel nagykövetnek az Egyesült Államok kormányának választ a lengyel emigráns kormányának arra a kérésére, hogy közvetítsen a határvitában Hír szerint a válasz kedvező és az Egyesült Államok Angliával együtt felajánlják jó szolgálataikat az orosz-lengyel ellentétek kiküszöbölésére.

Hull külügyminiszter bejelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya tudtára adta a szovjet kormánynak, hogy kész a együttműködni a szovjet-lengyel viszony helyreállításában. Az Egyesült Államok kormánya reméli, hogy sikerülni fog a szovjet-lengyel diplomáciai kapcsolatok helyreállítása.

TÖKÉS FOTO

kenység a Cervarotól nyugatra és északnyugatra levő szakaszon átmenetileg lanyhult. Az ellenség helyi előretöréseit visszautasítottuk.

Északamerikai bombavetőik január 16-án a birodalom déli területén ellen intéztek támadást. Épületek kellekzetett és emberéletben esett kár.

Súlyos harcok Leningrádnál és az Ilmen tónál

Berlin, január 17. Neveltől északnyugatra és északra a bolsevisták erős kötelékekkel támadtak. Támadásaikat azonban minden alkalommal visszaverték a német csapatok. Az Ilmen-tótól északra Novgorod mindkét oldalán ismét súlyos harcokra került sor, melyekben a bolsevisták hat lövészhadosztály és hét páncélos köteléket indítottak rohamra. Többórás kemény küzdelem után a szovjet tül-

A légvédelmi kötelékek 18 ellenséges repülőgépet lőttek le, többségben bombavetőket ennél a támadásnál, valamint az olasz légítér felett.

Német búvárhajók az Atlanti óceán északi vizén, a Földközi tengeren, összesen 36.500 bruttó-regisztertonná kitevő 5 hajót, 3 torpedórombolót és 2 búvárhajót süllyesztettek el. További három hajót megtorpedóztak és két ellenséges repülőgépet lőttek.

erőnek sikerült ugyan a német arcvonalat néhány kilométerrel visszaszorítani, az áttörést azonban ezúttal sem tudta kikényszeríteni.

Leningrádnál a bolsevisták csupán kis területet tudtak elfoglalni, melynek nincs hadművelési jelentősége. Ezekben a harcokban a bolsevisták 26 páncélos kocsi és legalább három lövészhadosztály vesztettek. (MTI)

Eisenhower megbeszélései Londonban

Genf, jan. 17. (MTI) Az Exchange jelentése szerint Eisenhower tabornok Londonba érkezésében annak bizonyítékát látják, hogy Európa előzölésére irányuló előkészületek a végük felé közelednek. Az amerikai hadsereg főparancsnokának kivételével minden főbb katonai parancsnok már helyén van. Eisenhower tabornok hétfőn értekezletet tartott a szövetséges parancsnokokkal és a tengerészeti hivatalt képviselőivel, majd Montgomery tabornok jelentését

fogadta. Zürich, jan. 17. (Bud. Tud.) A szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról közölt jelentés szerint Tedder repülőtabornagy, az európai előzölési csapatok főparancsnokává kinevezett Eisenhower tabornok helyettese kijelentette, ketelkedik abban, hogy a szövetségeseknek a kontinens elleni hadműveletét alkalmasával a németek olyan titkos fegyverrel állhatnának elő, amely katonailag jelentősebb tényező lehetne.

Ausztráliai csapatok előnyomulása

Washington, jan. 17. (Bud. Tud.) Mac Arthur főhadiszállásának hétfői közleménye szerint az Új Guineán előnyomuló ausztráliai csapatok bevették a

Sio nevű japán utánpótlási támaszpontot. Siotól előnyomulva az ausztráliai csapatok eljutottak Vincke Pointig.

Churchill Marokkóban

Tárgyalásokat folytatott De Gaulle-val, Eisenhowerrel és Montgomeryval

Amsterdam, jan. 17. A Reuter-jelentés szerint Churchill miniszterelnök az elmúlt hét szerdáján a Francia-Marokkóban levő Marakesben találkozott de Gaulle tábornokkal. Az angol miniszterelnök legutóbbi betegsége utáni lábadozását Marakesben fejezte be. Churchill kíséretében volt a felesége, lord Baer-verbroom, valamint Duff Cooper és felesége. (NTI)

ba, hogy tájékoztassa a francia nemzeti bizottságot Churchillrel folytatott megbeszéléseinek eredményéről. Churchillnek és de Gaulle-nak alkalma volt megbeszélni azokat a kérdéseket, amelyek a franciáknak az egyesült nemzetekkel való együttműködésére vonatkoznak. E kérdések közé tartozik a francia csapatok részvételéről Európában előzölésben, ideiglenes francia kormány létesítéséről az európai partraszállás után és az a per, amely Algírban fog lefolytani Boisson, Flandria és Peyrouthon ellen. (MTI)

Lisszabon, jan. 17. Algirából érkező jelentések szerint Churchill Marakesben találkozott de Gaulle tábornokkal. Megbeszéltek az angol-francia viszonyra vonatkozó kérdéseket és a végső győzelem kivívásáért való együttműködés részleteit. A megbeszélések szívélyes légkörben folytak és másnap de Gaulle tabornok meghívta az angol miniszterelnököt a marakesi csapatok megismerésére. De Gaulle csütörtökön visszatért Algír-

ba, hogy tájékoztassa a francia nemzeti bizottságot Churchillrel folytatott megbeszéléseinek eredményéről. Churchillnek és de Gaulle-nak alkalma volt megbeszélni azokat a kérdéseket, amelyek a franciáknak az egyesült nemzetekkel való együttműködésére vonatkoznak. E kérdések közé tartozik a francia csapatok részvételéről Európában előzölésben, ideiglenes francia kormány létesítéséről az európai partraszállás után és az a per, amely Algírban fog lefolytani Boisson, Flandria és Peyrouthon ellen. (MTI)

Vasárnap déli riadó Zágrábban

Zágráb, jan. 17. Vasárnap, január 16-án délelőtt 11 óra 55 perckor légiriadót jeleztek a horvát főváros szírién. A riadó 13 óra 2 perckor ért véget.

A rendőrség a riadó alatt is folytatta a még szombaton éjjel 11 órakor megkezdett razziaát a magánlakásokban. (MTI)

Verőcénél szétverték a partizánokat

Zágráb, január 17. (MTI): A dél-boszniai Vrbasz, Rasva és Neretva folyók között a Trevniknél délre fekvő szakaszon a partizánok súlyos veszteségeket szenvedtek az ellenük indított tisztokató harcokban. 102 halottat, sok foglyot és hadianyagot hagytak a harc színterén.

A Barcsal szemben fekvő Dráva-szakaszon Verőcénél szétverték egy erősebb partizán alakulatot. E harcban mintegy ezer partizán esett el. Az adriai Solta szigetéről végleg kiűzték a partizánokat és helyreállították a törvényes állapotot.

Nagy razzia Zágrábban

Zágráb, jan. 17. A horvát főváros rendőrfőnöksége rendeltet adott ki, amelyet szombaton este 11 órakor ismertettek a rádió. A rendelet így szólt: A zágrábi rendőrfőnökség szombaton este 11 órától kezdve minden zágrábi lakosnak, bármilyen foglalkozású vagy állampolgárságú is, megtiltja az utcára való kimenetelt és az utcán való közlekedést akár gyalog, akár bármiféle közlekedési eszközzel. Tilos ezenkívül az egyik házból a másikba való átmenetel is. Az ablakok további intézkedések zárva tartandók és az ab-

lakokban mutatkozni tilos. A horvát hadsereg ugyanakkor megszállja a főváros utcáit és közepületeit, ellenőrzi a parancs végrehajtását és minden ellen-szegüléssel szemben lőfegyverét használja. A tilalom nem vonatkozik a német egyenruhát viselő német katonákra. A rendelet kiadásával egyidejűleg kikapcsolták a telefonvonalakat és csak vasárnap déli-ben negyedkettőkor kapcsolták be. Az egész fővárosra kiterjedő hatalmas razzia kezdődött a rendelet kiadásával egyidejűleg.

Egy rendőrből, egy usztiásból és egy tisztviselőből álló csoport ellenőrizte a magánlakásokban, hogy nem tartózkodnak-e ott a rendőrségnek be nem jelentett, vagy egyéb nem kívánatos ele-

mek. A razzia vasárnap negyedkettőkor ért véget és ugyanakkor a rendes utcai forgalom is helyreállt. (MTI)

Német hivatalos közlemény

Berlin, jan. 17. (NTI) A birodalmi külügyi hivatal hétfői sajtóértekezletén a következő hivatalos közleményt adták ki: Svéd lapok Londonból származó United Press jelentést közölnek, amely szerint német rajtaütés készül Spanyolország és Portugália ellen. Ez a jelentés természetesen nem felel meg a valóságnak és azt bizonyos svéd

lapok terjesztik, felelőtlenséggel. A jelentés angol-északamerikai kisértet arra, hogy egyenlenséget szűn Németsország és az ibériai országok között és hogy azok megfélemlítse. Ez a svéd lapokban terjesztett jelentés nyilván Anglia és Északamerika újabb kísérletét vezeti be, hogy nyomást gyakoroljanak Spanyolországra és Portugáliára.

Lettország tíz korosztályt mozgósít

Stockholm, január 17. A rigai rádió tegnap este közölte, hogy Lettország, válaszul arra a szovjet nyilatkozatra, hogy a Szovjetunió a balti államokat ismét bekebelezni szándékozik, tíz kor-

osztály mozgósítását rendelte el. Később továbbá a rigai rádió, hogy a lett nép el van szánva, hogy hazáját fegyverrel a kezében védi meg.

Sztalin megküldte Churchillnak az új szovjet himnusz szövegét és kottáját

Amsterdam, január 17. (NTI): Churchill külön kívánságára Sztalin az új szovjet nemzeti himnusz másolatát elküldte az angol miniszterelnöknek — jelenti a brit hírszolgálat. Az angol rádió szimfonikus zenekara az esti kilencórás hírszolgálat előtt eljátszotta az új dallamot.

esősége. Ha dallamában nem is szövegében sem szöszterint, de szellemében mindenesetre élénken emlékeztek a régi cári Oroszország himnuszára. A Bozse Carja Chani (Isten óvja a cárt) főmotívumai is a hatalom, a hazafias dicsőség és a nemzeti győzelem voltak

AZ ÚJ OROSZ ÁLLAMHIMNUSZ

Az új orosz államhymusz tökéletesen szaktani látszik azokkal a szellemi hagyományokkal, amelyek eddig az orosz állami életet irányították s amelyeknek az Internacionále kifejezést adott. Az elnyomottak és kifosztottak küzdelme, a világ proletárjainak egyesülése helyett a hazánk, népünk fogalmak szerepelnek sűrűn továbbá Nagy Oroszország di-

Sztalin az Internacionale detronizálásával ügylátszik az utolsó szálát is el akarta szakítani, ami még a régi Lenin-rendszerhez fűzte Oroszországot. Az Internacionále ugyanis Leninék hozták magukkal az emigrációból, amikor 1917-ben a Kerenszki-forradalom idején hazatértek. Amikor Lenin pártja uralomra jutott, Lenin egyenes kívánságára tették az orosz államhymusszá az Internacionále.

Churchill beszámol a háborús helyzetről

London, január 17. (Bud. Tud.) Az angol alsóház a karfésényi szünet után rövidesen ismét összeül. Az alsóház tagjai arra számítanak, hogy Churchill nagyobb beszámolót mond a háborús helyzetről. Churchill ugyanis eddig nem volt abban a helyzetben —

hogy a teheráni és kairói értekezletekről személyesen beszámoljon. Azt hiszik, hogy Eden külügyminiszter röviddel az alsóház összeülése után nyilatkozzon tesz a lengyel-szovjet feszült ségről.

Nagy szállítórepülőgépeket gyártanak Angliában

Stockholm, jan. 17. Mint a brit hírszolgálat jelenti, az angol repülőgépgyárakban gyors ütemben gyártják a legújabb és legkorszerűbb angol szállítórepülőgépeket, a 30 tonnás Avro York

gépet, melynek hatósugara 4800 kilométer, legnagyobb gyorsasága óránként 480 km. Az új gép az elmúlt év novemberében 10 óra 25 perc alatt repülte át az Atlanti óceánt. (MTI)

A londoni lengyel körök sajnálkoznak

Lisszabon, jan. 17. Londoni lengyel körök a brit hírszolgálat diplomáciai munkatársa szerint hétfőn reggel kijelentették, hogy sajnálatlalt veszik tudomásul a szovjet válasz hangnemét és tartalmát, különös tekintettel a lengyel nyilatkozat békülékeny hangnemére és tartalmára, ami Lengyelországnak azt a kívánását bizonyítja, hogy a tőle telhető módon hozzájáruljon a szövetséges nemzetek közötti egyetértéshez. A lengyel kormány most nyilvánvalóan elsősorban is tanácskozást folytat a brit és az amerikai kormányval. (MTI)

Stockholm, jan. 17. (NTI) A stockholmi lapok londoni jelentést közölnek, mely szerint a szovjet-lengyel határviszályra vonatkozó lengyel nyilatkozatra adott szovjetorosz válasz az angol fővárosban bombaként hatott és mértékadó körökben a szovjet választ arculütésnek tekintik, mely nemcsak Lengyelországot, hanem Angliát és Amerikát is érte. A szovjetorosz jegyzék nem mutat messzemenő megértésre a három nagyhatalom között, inkább azt mutatja, hogy a szovjetnek az a szándéka, hogy saját lengyel kormányt alakítson. (MTI)

A Dardanellák kérdése

Ankara, január 15. A Nemzetközi Sajtó Tudósítója jelenti: Szabad képviselő, az Aksam című lap hasábjain azzal az állással foglalkozik, hogy Törökország állítólag berendezte a Dardanellákat az Egyesült Államoknak. A török képviselő leszögezi, hogy Törökországban nincs helye az angol, amerikai és szovjet befolyás versengésnek. Törökország szövetségben áll ugyan Angliával, a Szovjetlet és Amerikával pedig baráti viszont tart fenn, de egyedül saját kezében van a döntés arra nézve, hogy beavatkozzanak-e a

háborúba. A Dardanellákra illetően Szadak rámutat a monreuxi szerződésre és hangsúlyozza, hogy Törökország nem valami nyomorúságos néger állam, amely félmillió dollárért hajlandó területét átengedni. A Dardanellákon való áthaladás kében és háborúban egyaránt szabad az összes nemzetek kereskedelmi hajói számára, de hadihajók számára nem. Ezért tehát nincs szükség arra, hogy az Egyesült Államok vegyék át a szorosok ellenőrzését. Ha most a németek és a szövetségo-

sek nem hasznahatják a szorosokat, az csak azért van, mert hajóikat az áthaladás után az Ege vagy a Fekete-tengeren elsüllyesztenék.

Ha a szövetségek megszeretnék az zel-tenger uralmát, akkor csapatokat és hadianyagot küldenének a Szovjet Uniónak a Dardanellákon át, de a hadihajók áthaladásának tilalma továbbra is fennmaradna.

A Dardanellák ma már nem játszanak szerepet és ilyen probléma nem létezik. Amerikának tehát nincs szüksége arra, hogy pénzt adjon ki a Dardanelláért.

Ha Törökország valamikor érte megfontolás alapján belépne a háborúba, úgy ez csak a török nép nevében történne, mert a török nép nem tel a háború.

A török nép tudja, hogy számára megváltozhatatlan törvény, hogy semmiféle területet nem enged át és semmiféle támaszpontot nem ad bárkinek.

Angol lépés a spanyol narancsszállítmányok ügyében

London, január 17. (Bud. Tud.) Itteni beavatott körökben azt hiszik, hogy a madridi brit nagykövét anélkül, hogy bevárná a külügyminiszterium utasítását — lépést tesz a spanyol kormánytól a spanyolországi narancsszállítmányok ügyében.

Mint ismeretes, a legutóbbi szállításoknál több ládában időzített bombát találtak. A brit kormány nagy súlyt fektet annak megvizsgálására, miképpen és milyen körülmények között kerültek a bombák a szállítmányba.

Újabb szövetségi konferencia

Lisszabon, jan. 17. (MTI) Hivatalos washingtoni közlemény szerint a különböző európai, ázsiai és amerikai nemzeti képviselői a szövetséges kormányok megbízottainak jelenlétében január 19-én és 20-án értekezletet tartanak a nemzetek közötti együttműködés háború utáni helyreállításának előkészítésére.

Üzenetek a frontról

Béres Lajos szakaszvezető a B. 482. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetet küldi rendőrbajtársainak. Jól van egészséges, csak arról panaszkodik, hogy ritkán kap levelet. Kéri bajtársait, hogy akinek módjában van, keresse fel sorával rendeltetési helyén. A boldog viszontlátás reményében minden kedves bajtársát és ismerősét szeretettel üdvözlö.

Tóth Gusztáv honvéd a C. 226. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetet küldi Hajdúszovónon lakó szüleinek, nagypapjának, rokonainak és ismerősöknek, hogy jól van, a legjobb egészségben van. Kéri azt a hajdúszovói barna kislányt, aki Debrecenből sorával felkereste, hogy nagy örömet okozna neki, ha megírná a címét. Hozzá tartozóit szeretettel csókolja. Kéri szeretteit, hogy gyakrabban írjanak.

Bruckner László és Rédey László őrmesterek a B. 273. tábori postaszámraól kérik a kedves magyar lányokat, hogy sorailkal keressék fel őket rendeltetési helyükön és ezzel szerezzenek nekik örömet.

Nagy László honvéd a K. 582. tábori postaszámraól hozzátartozóinak Kiss Antalnak és Nagy Gábor fodrászmesternek megnyugtató üzenetet küldi. Kéri, hogy továbbra is régi tábori postaszámra írjanak.

Dr Boda Sándor a K. 690. tábori postaszámraól orvos-zászlós megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi feleségének és rokonainak. Kéri őket, hogy ezután új címére írjanak.

Kiss Sándor őrmester az F. 281. tábori postaszámraól feleségének és kis Pistikének megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi.

vitéz Párfi Sándor szakaszvezető a K. 582. tábori postaszámraól értesíti hozzátartozóit, hogy ezután fenti új címére írjanak.

Fehér Gyula őrmester a Z. 807. tábori postaszámraól feleségének szerető csókjait, ismerősöknek megnyugtató üzenetet küldi.

P. Szabó Sándor szakaszvezető a Z. 705. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi hozzátartozóinak.

Rozszi József honvéd a K. 582. tábori postaszámraól szerető csókjait küldi szeretteinek.

Beregfői Antal őrzető rendeltetési helyéről megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi hajdúszörményi hozzátartozóinak

MINDEN
igénynek megfelelő bútorendezést tervek szerint készít
Kész Szabó József asztalosmester
háló, kombinált szobák, konyhabereendezések, ebédlasztalok és székek a bútörűzetben kaphatók. Csapó-utca 33. Iparostanonciskola épület. — Gyermekágy ismét kapható.

Az 1942 januárjában Újvidéken történt eseményekkel kapcsolatban folyamatba tett katonai bünvádi eljárás során hárman megszöktek az ítélelhozatal elől.

A nyomozólevelet ellenük kiadták

A Magyar Távirati Iroda jelenté: A magyar katonai törvénytelenben példának álló, megdöbbentő eset történt: magasrangú katonák megszöktek a felelősségrevonás elől.

Feketealmay-Czeyner Ferenc ny. áll. altábornagy, Grassy József vezérőrnagy, Deák László ny. áll. ezredes az 1942. év januárjában Újvidéken történt eseményekkel kapcsolatban folyamatba tett katonai bünvádi eljárás során az ítélelhozatal elől megszöktek, jóllehet minden lehetőségük megvolt a védekezésre s letartóztatásban sem vol-

tak. Vádolt-társaikat, akiket vezettek, cserbenhagyták s ezzel önmaguk feletl mondották ki az ítéletet.

E cselekedetük folytán mindhárman közönséges szökevényeknek is minősülnek, az ezzel járó összes következményekkel s a felelősségrevonást ebben a vonatkozásban sem kerülhetik el.

Az illetékes katonai hatóságok a nyomozólevelet mindháromjuk ellen kiadták, ugyancsak nyomozólevelet adtak ki a szókében levő dr. Zöldi Márton csendőrszázados ellen is.

Egyperces földrengés elpusztította az argentinai San Juan városát

5000 halott, 8000 sebesült

Buenos Aires, jan. 17. A san juani földrengés a legnagyobb természeti katasztrófa volt Argentína történelmében. A városban szombaton este 20 óra 51 perckor érezték az első lökéseket, amelyeket földalatti morajok kísért. A lakosság között pánik tört ki. Teljesen megszűnt az áram- és vízszolgáltatás. A városra teljes sötétség borult. Az utcákon hatalmas tálongó részek keletkeztek és néhány perc múlva már több helyen kitört a tűz.

San Juan városát majdnem teljesen elpusztította a földrengés és úgy érte a lakosságot, mint valami váratlan bombatalálat. Mindössze egy percig tartott, de iszonyatos ereje volt. A házak falai összeomlottak és minden maguk alá temetkeztek. A város székesegyházának tornya úgy ingadozott, mint nád a szélben. Mindenütt csak a sebesültek segélykiáltásait lehetett hallani.

A székesegyház éppen akkor omlott be, amikor az ottárolt esküvő volt. A jegyespárt és a násznépet eltemették a romok. A lakosság legnagyobb része éppen a sötétereken és a szórakozóhelyeken tartózkodott. San Juan legnagyobb kórháza is

beomlott és maga alá temette a vendégeket. Rombadőltek a kórházak is úgyhogy az első órákban nem is lehetett orvosi segítséget nyújtani.

A legújabb jelentések a halálos áldozatok számát már 5000-ban és a sebesülteket 8000-ban állapította meg. A buenosairesi rendőrség főnöke kijelentette, hogy San Juan és a szomszédos községek teljesen megsemmisültek.

Az argentin kormány nemzeti gyászot rendelt el, a színház- és mozijelöléseket beszüntette. A rádió csak komoly zenét közvetített. A kormány nemzeti szolidaritásra szólította fel a lakosságot. Rövid idő leforgása alatt százezer pesót adományoztak a szerencsétlenek felsegítésére. Ramirez államelnök repülőgépen San Juanba ment, hogy személyesen irányítsa a mentőakciót. Argentína valamennyi kórháza felajánlotta gyógyszereit és műszereit.

Vasárnap hajnali 2 óra 55 perckor újabb földlökés érte a szerencsétlen várost, sőt hétfőre virradó éjszaka harmadszor is megmozdult a föld. Ez utóbbi földrengés könnyebb kimenetelű volt.

Seszina-Nagybáky Jenő OMKE-elnök a kereskedelem helyzetéről és feladatairól.

Seszina-Nagybáky Jenő, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés elnöke az egyesülés lapjában, az OMKE-ban „Az új év kezdetén” címmel figyel-mremelő cikket írt, melyben foglalkozik a kereskedelem helyzetével és vázolja a most következő feladatokat. A cikk a következőképpen szól:

Az 1944-es esztendő küszöbét átelve, aljünk meg kis időre, hogy gondolataink gyors szarvanyan a múltba s jövőbe száguldjunk és ezzel is erősítsük magunkat az új esztendőben reánk váró feladatokhoz. Úgy érezzük, hogy abban a nagy és felelősséges munkában, amely a jövő esztendőben a nemzeti közösségre vár, jelentős része lesz és kell is, hogy legyen a magyar kereskedelemnek. Jelentősebb és fokozottabb része, mint az elmúlt négy háborús esztendőben, hiszen az a hit él bennünk, hogy 1944-ben a világháború ötödik évében eljutunk a boldog béke kapujához. És amikor ez a kapu feltárul, az újjáépítés szent munkájához kell hozzáfognunk, hogy ezereves hazánkat ismét talpraállítsuk, hogy Magyarország Európának ebben a sarkában ismét betölthesse azt a szerepet, amelyet — a történelem tanúsága szerint — a Gondviselés ruházott rá.

Az elmúlt években és a közvetlenül megelőző években — a kereskedelem a maga egészében tiszteltet paranaszoló módon adta példáját az áldozatos helyállásnak. Lelkét, testét áthatotta és acélosárrá erősítette az a tudat, hogy sorsdöntő szerepe van mindazokban a nemzeti megmozdulásokban, amelyeknek cél-

ja az ország ellenállóképességének és kitartásának biztosítása. Minél súlyosabbak voltak a megpróbáltatások, annál erősebb gyökeret vert a magyar kereskedőben ez a hivatástudat. Ez tette, hogy a kereskedelem megértéssel és szinte a végsőig menő áldozatkészéggel illeszkedett be azokba a helyzetparancsolta megkötöttségekbe, amelyek egyfelől megfosztották egyik legfőbb életelémétől, a szabadságtól, másfelől pedig életlehetőségeit erősen csorbitották. És emellett egy igazi értéket nem termelő látszatkonjunktúra okozta kereskedelemellenes hangulattal is megkellett birkóznia a pult mögött. Nem felejtjük el azonban, hogy kormányzatunk a lehetőség szerint igyekezett és igyekszik továbbra is a kereskedelem munkáját előmozdítani, munkalehetőségeit megvédeni. Ezt a célt szolgálja az érdekképviseleti reform is, amely az elmúlt évben indult meg gondosan kitűzött program alapján és amelynek egyik legfontosabb eredménye lesz a kereskedőtársadalom véleménye szerint a kereskedő munk-

200 kat. hold jóminőségű szántóföldet Miskolcától 100 km. körzetben belül veszünk.

Ajaniatokat Gazdasági Hivatal Miskolc, Városháza címre.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1944. I. 18.

kájának méltó megbecsülése. Erre pedig szüksége van a kereskedelemnek, hogy maradéktalanul helytállhasson abban a fokozott közeledésben, amely 1944 távlatában jelentkezik előtte. Nem platonikus megbecsülést kérünk és várunk, hanem olyan intézkedéseket — és ezekért szívósan küzdünk — amelyek az élet követelményeivel számolvató, képpese tegyék a kereskedőt arra, hogy 1944 nagy próbatételében minden szándéka és törekvése szerint helytállhasson és az újjáépítés munkájában a szükséges anyagi és erkölcsi felkészültséggel résztvehessen. Minthogy régi és újig-derig kereskedő, úgy érzem, hogy ez a mai legfontosabb feladat, 1944 első feladata. Miben áll ez a feladat? Legelsősorban is a kereskedő tőkéjének, helyesebben áruképzletében fekvő vagyonának, vagyis anyagi erőforrásainak az elenyészéstől a megsemmisüléstől való védelmében. Ezt a kereskedő egymaga annál kevésbé tudja kiküzdni, mert fennálló törvényes rendelkezések nem nyújtanak rá módot. Ehhez kormányzati intézkedések kellene, részben az arszabályozással kapcsolatos területeken, részben pénzügyi téren — természetesen az egyetemes érdekek korlátain belül.

A szarvany bontó új magyar kereskedelem jövője szempontjából lényeges és sürgős feladatnak tartom továbbra a kereskedő munkaterületének védelmét. Ne kezdhesse ki a kereskedő munkaterületét továbbra is a szövetkezeti verseny túltengése, parancsoljanak annak megálljt, azok az életbevágó nemzeti érdekek, amelyek a kereskedelem virágzásához fűződnek és ne kezdhesse ki a kereskedő munkaterületét. Az ú. n. beszerzési csoportok sem, amelyek csak életérőt pusztító fattyúhajtasokként tapadhatnak a kereskedelem életfájához, különösen ha — mint ennek jeleit látni vélem — mértéktelenül kivanják azokat tenyészteni.

E két véleményem szerint legaktuálisabb, sőt legegyszerűbb kérdés részleteibe bocsátkoznom e helyütt nem kell, hiszen a részletekkel bőségesen foglalkoztak a lap hasábjai és foglalkozni fognak mindaddig, amíg a kérdések megnyugtató megoldáshoz nem jutnak. Ennek az új kereskedőreteknek a lába alatt kell megerősíteni a talajt, hogy a viharos idők kibírhasssa és hogy helyén legyen akkor, amikor — Isten segítségével minél előbb — megkezdhetjük az újjáépítés nagy békemunkáját, amely boldogságot és virágzást fog hozni a nemzetnek és boldogságot és virágzást a magyar kereskedelemnek is.

A közönség szava

Ventillátorokat a Páll-söröző emeleti helyiségébe

Debrecenben tudvalevőleg aranylag kevés az elsőrendű vendéglők és éttermek száma. Míg a Angol Királynő megsemmisült, három ilyen vendéglő üzem jön számításba. En és társaságom a Páll söröző emeleti helyiségébe járunk, jól találjuk ott magunkat, mindennel meg vagyunk előgedve, csak — a levegővel nem. Az alsó helyiségből felszáll a füst, a rendszerint nagyszámú vendégsereg fent is eleget füstöl, a közeli konyhaszag is beárad, a téli idő és az elsötétítési rendelkezések folytatás az ablakokat természetesen zárva kell tartani, úgyhogy levegőcsereéről szó sem lehet. Ezért vetem fel a gondolatot, hogy az étterem tulajdonosa, az agilis Páll Sándor szereltesse fel az emeleti helyiségbe két-három ventilátort. A technika mai állapota mellett meg lehet oldani a szellőztetést még az adott körülmények között is. Ez valóban a vendégek és Páll Sándor érdekét is szolgálja.

Több hűséges vendég.

Felrobbant és elsüllyedt az Agda nevű dán gőzös. A legény- és négy embere, közük a kapitány és tíz utas életét veszítette.

A rossz meg a jó

Írta: BETHLEN MARGIT.

Teljesen és tökéletesen egyenlő feljogoson alapozok. Ha egészen alaposan szemügyre vesszük ezeket a fogalmakat, úgy az a csodálatos tény derül ki, hogy igazában nem is létezik sem jó, sem pedig rossz, hanem csak a nekünk alkalmas, kellemes, megfelelő dolog, vagy annak az ellenkezője. Jól tessék ide figyelni: nekünk, nem másnak, nem az általánosságoknak, hanem egyesegyedül és kizárólagosan csak nekünk legyen az a néki most már egyen, nemzet, emberiség, vagy bármi más.

Ezt mángyart néhány példával fogom illusztrálni.

Vegyük csak először az időjárásról, mint legközelebb fekvő témát. Mit neveznek általában az időnek? Azt, amikor sötét a nap, úgy-e? Pedig tudommal az eső ep oly fontos a növényzetre, mint a napsugár. Sőt, gazdember semmit sem áhít oly nagyon, mint kéthetenként egy-egy langyos kiadás, jó esőt. Mivel az emberiségnek nagyobbik része kellemesebbnek tartja a száraz időt, a nyelvhasználatban ez ment át jóidőszámba. — Még a gazdatiszt is így káromkodik hat heti szünnapuln ragyogó napsugár után: — Az Isten verné meg ezt a jó időt.

Jó ember. Az az ember aki lehetőleg sok embernek segítszi azt amire az ügyük. Mire vagyunk a legtöbb ember? Mondjuk ki nyugodtan: pénzre. Tehát aki adakozó, az jó ember. T. i. a közületben. Mert attól, hogy valaki adakozó, még lehet gorbomba, hazug, kétszínű, közönséges lelkű és meg sok egyéb de azért, ha könnyen ad, jó ember háreben fog állami a többség előtt. Annak ellenben, akinek valami nagy vagyót fentemelt tulajdonságainak fogva elgancsolta, hába fogják ráolvasni adakozását halála napján meg lesz róla győződve, hogy az illető igazán rossz ember. Valószínűleg igaz is lesz. Legalább is a maga szempontjából. Egyáltalán csodálatos, hogy a jósgot mennyire összevesztik más tulajdonságokkal.

Példának okáért a gyengeséggel. Vannak emberek, akikről köztudomású, hogy olyan a szívük, mint a vaj. Nem tudnak senkitől sem megtagadni semmit. Az utolsó ingüket is lekényörögtheti róluk bárki. Ami utóvégre az ő dolguk. Ha jobban szeretnek ing nélkül futkosni, mint jelebarátjuk kérését megtagadni, ám lassak annak következményeit. Amikor azonban az a bizonyos jelebarát kérésüket kéri, hogy testvérüket leszarja vele és ok oly lágy szívűek, hogy ezt sem képesek tőle megtagadni, legfőképpen azt teszik meg, hogy halkan odaszól-

lanak az illetőknek: nézd, úgy-e nem bántod? Az én kedvemért. Bár teljesen tudatában vannak annak szándékával akkor én ezt a cselekedetet nem tudom a jósg rovására írni. Sőt, Roszszabán tartom, mintha gyűlöletből, vagy érdekből cselekedett volna. Mert akkor legalább lett volna valami célja a dolognak.

Azán itt van a régi jó idő. Nem hinném, hogy volna olyan életvedett gonosz, alaváló esztendő, mely vérségére ne kapná megezt a szeretetteljesen megisztele elnevezést. Igen valószínűnek tartom, hogy azok az emberek, akik a tatárjárás-kor éltek le ifjúságukat, venszükre így emlékeztek meg megeztéről a korszakról is. Mert nekik az volt. Nem fájt a derekuk, úgy láttak, mint a sólyom, fűgék voltak, erősek vidámak szerettek és szerették őket. Persze, hogy jobb idők voltak azok! De mennyivel jobbák. Hogy most nincs a nyakukon a tatár? — Ugyan kérem, annyi baj legyen!

Mindenben azt tartjuk jónak, ami izlik, ami kellemes, ami hasznos. A gyümölcs, a gomba, a kenyér, mind e szerint a feljóság szerint kapja a jelölést. Még a föld is. Rosz föld, Rosz mert nem terem. Nekünk. Kaktusz meg dudvót igen. Neki ez valószínűleg ép annyi fáradságha kerül. De az nem jóu számításba. Noha utána gondolva a dolognak, a kaktusz valószínűleg különvéleményt jelent be ebben az esetben.

Még az Isten fogalma sem ment ettől. Jó az Isten! — sőt a fel áhítatosan a szegény hatgyermekes özvegy, amikor tudtul adják neki, hogy távoli ismeretlen rokona Newyorkban gyermektelenül zuhant le a harmincadik emeletéről s őt ilyenképen tekintélyes vagyón egyedüli örökösödé tette. Valószínűleg igen elcsodálkozva, ha valaki felvetné a kérdést, hogy vajon mi a rokon véleménye erről az esetlő?

Egyáltalán meglepő, hogy nemcsak az egyes ember, de egész népek és nemzetek, mily egyöntetűen itelik meg az Isten jósgának kérdését. Legszembetűnőbb volt ez a múlt háborúban, amikor mindenütt egyforma meggyőződéssel apelláltak a pártatlan, igazságos és jósgos Isten kegyelmére. És akinek aznap véletlenül nem segített az értelmellenül állott az égbe kiáltó esemény előtt. Az Isten jó, mondta magában, mi törénhetett tehát, hogy mégsem segített nekünk!

Asztal összeintén szölv, a mai napig jó magam is azt hiszem, hogy itt valami végtelen tévedés foroghatott föl.

Alkoholmérgezésben megnált egy hadházi gazdalkodó

Hadházi Gergely 53 éves hajdú hadházi gazdalkodó társaságban nagymennyiségű pálinkát ivott. Hirtelen rosszul lett és összeesett. Orvosért küldtek, de mire az orvos megérkezett, alkoholmérgezés következtében már meghalt.

75 itélel egy nap alatt lego a mi kihágás miatt

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre azokat az egyéneket, akiket légóltalmi kihágások miatt feljelentettek. Dr. Papp Mányi hert rendőrtanácsos, kihágási büntető bíró egy nap alatt 75 légóltalmi kihágási ügyben hozott ítéletet. Kozak Mihályné Pestú-utca 13. szám alatti lakost 200 pengő pénzbüntetésre, Haragos Gézáné Bethlen-utca 8. szám alatti lakost száz pengő

Érmet, régi pénzt, háborús sapkajelvényt — sportérmet magas áron vesz

ÉREMGYŰJTŐ

Debrecen Nyil-utca 111 szám. Régi pénz és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként díjtalan éremmutató 6—9-ig

pénzbüntetésre ítélte légóltalmi kihágás miatt. Ugyanezért még 73 egyént ítél el 20—80 pengő pénzbüntetésre.

Rádió-díj kedvezmény a hadirokkantaknak

A kereskedelmi miniszter a H. járulékosztályba sorozott hadirokkantak részére 1944 február-hó elsejétől 50 százalékos rádió-díj kedvezményt engedélyezett. Bővebb felvilágosításokat a postai hivatalok adnak.

Levél egy nemes tetőről

Az önzetlen emberszeretetet ragyogó példáját szolgáltatta ma a hadigondozó hivatalban megjelent egyik tűzharcos-sebesült tartalékos tisztt, aki, amikor meghalt, hogy egyik hadban levő bajtárs áldott állapotban levő feleségének a város által kiutalt fájá felvágásához nem ment el a fávágó — bajtársi segítséssel eiment a lakására — s felvágott az illető család részére annyi fát, hogy szükségét ne szenvedjenek, aztán pedig a megadott címre elment a favágóhoz, hogy az ottani megjelenésre utasítsa.

Ez az igazi emberi érzés s ezt megtette egy többszörösen kitüntetett t. tisztt — aki maga is sebesült — de talán éppen ezért dohog nemesebb a szíve. Aláírás.

A Szépművés Céh és az Iparos Kör kulturdélutánja

A Tiszántúli Szépművés Céh a debreceni Iparos Körrel karöltve vasárnap délután jölsikerült, magas színvonalú kulturdélután rendezett az Ipartestület dísztermében, melyet ezalkalomra zsúfolásig megtöltött az érdeklődő közönség.

Nagy József, a Szépművés Céh ügyvezető alelnöke mondott megnyitót, bemutatva a Tiszántúli Szépművés Céhét és ismertetve annak célkitűzéseit: saját értékeinket kiemelni. Hiszen magyar betegség az, hogy saját értékeinket nem kívánjuk megismerni. Ebből a magyar betegségből a debreceni közönséget gyógyítani, ez a Szépművés Céh feladata.

Az Iparos Dalegylet Szondy László karnagy vezényletével levay: ismeretek egy szép országot... dalát énekelte összeforrottan és művészen, majd Frimmer Pál, a Szépművés Céh titkára olvasta fel egy pompásan megírt, hangulatos elbeszélést, amely a közönség körében nagy tetszést aratott. Bóth Andor, a Szépművés Céh főtitkára összevett ezután, érdekes gondolatokban mutatva rá, hogy életünk a bölcsőtől a koporsóig az iparosok által készített termékek használatában folyik le. Pálly Levente, a Szépművés Céh tagja németországi élményeiből adott elő, felrajzolva a háborús Berlin életét majd néhány vígjáték élményét mondotta el. Páspók Sándor, az Iparos Kör tagja énekelte ezután magyar nótákat Amik István zenekarának kíséretével. Kitűnő hangyaga ezuttal is pompásan érvényesült. Törőné Korpássy Mária, a Szépművés Céh titkára három költeményt olvasta fel. A versek hangulata megkapta a közönséget, mely lelkesen ünnepelte a kitűnő költőnt.

Az Iparos Dalegylet Szondy László vezényletével újabb ének számokat adott elő nagy sikerrel, majd Krusch Károly, az Iparos Kör elnöke mondott zárószavakat, köszönetet mondva a Tiszántúli Szépművés Céhnek és a szereplőknek.

Debreceni Koronai Színház
IGAZGATÓ: BELEZSÓ-UNGER ISTVÁN
SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedd este: Déryné, Munkáselőadás.
Szerda este: Udvarolni felesleges. Tiszviselő-est.
Csütörtök este: Romeo és Julia.
A) bérlet.
Péntek este: Romeo és Julia.
B) bérlet.
Szombat délután: Udvarolni felesleges. Fülleres helyrak.
Szombat este: Romeo és Julia.
C) bérlet.

KAMARASZÍNHÁZBAN:
Kedd este: Hajnalban, déiben, este.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor

Kedden munkáselőadásban:
Déryné
Csütörtökön újszerű rendezésben és kiállításban:
ROMEO és JULIA
Tánciskolák
Vattay tánciskolában január 16-án diákkölon kezdődik. Koszt. u. 11.

Ma harminc éve szentelték fel a kocsma helyén felépült Árpád-téri templomot

Mindjárt az első napon négy keresztelőt, egy esküvőt és egy temetést tartottak a templomban. — Több mint 1000 ember vett úrvacsorát az első istentiszteleten

Kerek harminc esztendővel ezelőtt nagy ünnepnapja volt Debrecen református egyházközségének. Neki Vecsey Imre és neje a Csapo-utca végén, a huszárutca felé terjedő területen azzal a kiváltsággal hagyta volt a debreceni egyháza, hogy azt parcellázva eladja és az aratott az akkori Csicsógo helyén templomot építsenek.

A terek elavultsága kezezőben sikerült és az aratott nemcsak a templom költségei kerültek ki, hanem meg a teleknek a városközéphez eső sarkából parókia és iskola részére kisebb területet is meghagytak.

A templomépítést 1912-ben kezdték meg s az építési ügyeket Dicsőfi József lelkészelnök, Kovács József főgondnok és Somogyi Pál páraiban buzgósággal vezették. A templom tervét Táassó Pál budapesti építész készítette, ő vezette és ellenőrizte az építkezési munkát is. Érdekes, hogy már 1912-ben elkészültek a templom falai, de a belső berendezés csak 1913-ban lett készen és a falak száradására még várni kellett. Maga a templomépület a Vecsey-Bruckner alapítványból, a berendezés a hívek adózatokéból készült. 1913 őszén beépítették a remek szép orgonát és ezzel befejeződött a templomépítés munkája.

A templomszentelést 1914 január 18-ára tűzték ki. Nagy nap volt ez akkor. Már korán reggel igen élénk volt a templom környéke. A villamosok százával szállították az érkező híveket. — Diszruhás, lovas és gyalogos rendőrök tartották fenn a rendet, — bár persze rendezavarásról szó sem lehetett.

Pontosan kilenc órákor megzendültek az új harangok, ekkor első alkalommal, az egész környék általános öröme. A három harang kedves harmóniája mindenkire igen jó hatás gyakorolt. Harangzsongásban érkeztek meg a felszentelésben résztvevő lelképásztorok. Davidházy János esperes a helybeli lelkész kar minden tagjával, az összes segédlelkészekkel és a vallástanárokkal, sőt igen sok vidéki lelkész is bejött erre az ünnepélyes alkalomra. Ott volt gróf Dégenfeld József, a Tiszántúli Egyházközség főgondnoka, Kovács József polgármester, egyházi főgondnok, Tüdős János országgyűlési képviselő, Marton Imre egyházi ügyész, Vecsey Zoltán, az örökös hágyó fia és családja, Körner Adolf főjegyző és sok más előkelőség.

Szék István és Nagy András kántorok vezetésével felhangzott a templomban az első ének: Jövel Szentlélek Uristen.

Davidházy János esperes gyönyörű felszentelő imát, majd nagyszabású ünnepi beszédet mondott. Ramutatott arra, hogy ez a templom egy kocsma helyén épült s a Béliál helyett most a legmagasabb eszményeknek, hit, remény és szeretet ügyének szolgálatában áll. Figyelmeztette a híveket arra, a szép jogra és felelősségteljes kötelességre, hogy az új templomban új lelképásztort is kell állítaniok. Legyen ez a papválasztás tiszta komoly és méltóságúteljes, mellő a kálvinista Rómához.

Még egy nagyon érdekes történelmi eseményt érdemes felemlíteni, ami a mai időkben már igazán ritkaságszámba megy: több mint ezer egyháztag vett úrvacsorát Szele György lelképásztor beszéde után. Az úrvacsorasztsz feltezenegytől tizenkét óráig tartott. Utána Könyves Tóth Kálmán lelkész két fiút és leányt keresztelt, érdekes volt, hogy az egyik csóppseg végigsírta az egész aktust.

Második érdekessége volt a templomszentelési ünnepélynek, hogy a keresztelő után Jánosi Zoltán lelképásztor egy fiatal párt esketett össze.

Végül Uray Sándor lelképásztor ment fel a szószékre, bezáró imát és áldást mondott, majd kihirdette, hogy most már úgy, mint a többi templomokban, itt is megkezdődnek a rendes istentiszteletek és minden csütörtökkel reggel bibliaimagyarázatot tartanak a templomban, aminek a hívek nagy kedvelői és amely alkalommal ünnepi közönség szokta megjelenni a többi templomokat is.

Hozzájártozik a templomavartás történetéhez, hogy még aznap délután temetést is tartottak benne. Bakonszegi Imre idős iparos felett mondott gyászimát Szele György lelképásztor a templomban.

Pár napon belül megtörtént a papválasztás is. Akkoriban igen nagy küzdelmek folytak a papválasztások alkalmával. Most is ez történt. Bar előrelátták, hogy a kiváló Zih Sándori választják meg, mégis nagy választási harc folyt le. Az akkori egyházi vezetők megállapították, hogy régen élt át oly heves papválasztást Debrecenben, mint amilyen ez volt. Hat református lelképásztor pályázott az állásra és Zih Sándor, a nagytudású, nagy szónoki képességű herettyóújfalui lelképásztor diadalával fejeződött be a választás, mely nemcsak az egyháznak, de a város polgári társadalmának is kiváló képességű új tagot adott. Összesen 1404 szavazatot adtak le, ebből Zih Sándor 704. Nagy Márton 691 szavazatot kapott, a másik négy jelölt összesen 6 szavazathoz jutott.

Mint a későbbi események is igazolták, Debrecen népe jól választott.

ben. Voltaképp vissza kellene tekintanom, hiszen negyvenégy éven túl — egy kissé agnokrómizmus. Az irodalom legnagyobb díja ez a három: barátság, szerelem és halál. Az első két díjat már megkaptam. A harmadik bizonyos. Mit jelent ezen felül a pénz? Talán egy jó tükükből vehetek a feleségemnek, hisz évi házasság után. Talán... mert most meg már itt lépked a — patika. Ez a földi, cláso-bája.

— Eddig Oláh Gábor tekintették Debrecen irodalmi reprezentánsának, most On van a helyén. Mik On szerint Debrecen irodalmi esélyei?

— Nincs az irodalomban utóduló vezérkedés. Oláh Gábor most is él az irodalomban, Csokonai Mihály éppúgy új járkál köztünk, mint száznegyvenhárom évvel ezelőtt. A reprezentáció nem az életől függ: életföltölti az! A nemlét itt a lét. S Debrecen szerepe éppen az, hogy megőrizze tisztán, nemesen ezt a »delibábi« létet.

— De ma a propaganda és a tömegek idejét éljük, kró ar! Mire vezet az ilyen elzárkózás? Egy újabb elefantcsont-törvény?

— Az egy akol és egy pásztor, az emberiség jövőnd nagy családja... Csokonaiék álmat nem szabad elfelejteni Debrecenben. Ezért a jövőnd családért sokszor a legmélyebb magányba kell húzódni, hogy a közösség számára ott előkészüljünk, feloldódjunk. Németh László törökvezíri magánya a legnagyobb áldozat a szociális jövőndért, mint ahogy a debreceni csendes anatómián a szociális jövőndért küzd Törő Imre barátom, jelenlegi privát-tanárom, a sejtnek nagy búvára. Az emberiség-szerelmem nem hangos mellyerdsi: nézzetek, én, én milyen »szociális, érzelmű vagyok... Az alibi fenevadja falja fel a társadalmat. Aki embertársait segíteni akarja, annak nem kell alibi, sőt, ha kell, szereti öket az alibi ellenében és holtan rogy össze az alibi pusztakötés!... — fejezte be a beszélgetést a Baumgarten-díjas Gulyás Pál.

Két debreceni író a Baumgarten-díj jutalmazottjai sorában

Beszélgetés Gulyás Pállal, akit rövid időn belül két nagy irodalmi díjjal tüntettek ki

Gulyás Pál nevet esztendőnk óta számontartottak a Baumgarten-díj kapcsán. Debrecen költője minden évben szóba került, a legesélyesebb jelöltek között emlegettek, azian egy kis meglepetéssel évről-évre tudomásul vettek, hogy ismét mellyes érte az új magyar költőnemzedék egyik legnagyobb értékét, aki az örökség iramatikus rajongásával álmódja papírra a debreceni csöndben legszebb alkotásait.

Az idén végre megtört a jég: előbb az Irodalompartoló Társaság jutalmát nyerte el »Az Alföld csudájában« c. új kötetével, most pedig bekerült a Baumgarten-díj nyertesek sorába is a másik debreceni költővel: Szabó Lőrincel együtt.

A Baumgarten-díjasok teljes névsora: a fődíjat, 8000 pengót Szabó Lőrinc kapta, 6000—6000 pengót kapott: Gulyás Pál, Kolozsvári-Grandpierre Emil és Benedek Marcell, 2000—2000 pengót kapott: Berda József és Csapody Csaba.

A Debrecen munkatársa az ipariskolában levő tanári szobájában kereste fel Gulyás Pált, akit kegyeletes munka közben talalt. A közelmúltban elhunyt nagyon tehetséges írónak, Nagy Andrásnak kéziratait rendezte egy, a »Hid«-nak készülő cikk kapcsán.

— Szeretnék egy kis visszapillantást a két irodalmi díj alkalmával írói pályájára — kezdjük a beszélgetést.

— Nem volt nekem írói pályám. Maradék időm egy két forgasca: ez volt az egész. Voltak évek, amikor eltitkoltam, hogy tudok írni. Kiskunhalason tanárkodván, elő se mertem volna hozni a »Testvér galját«, legelső verskötetemet. Halasról hazabúzott Debrecen. Az irodalomról már lemondtam: család család... De jöttek a barátok: Juhász G. za, Szabó István, Kardos László, Kardos Pál... Megalakult az Ady Társaság, megnyiták a távolságok: jött Babits, Kosztolányi, Németh László... Egyszerre csak forogni kezdett a föld ábrándjaink körül. Mert volt ábrándunk: Debrecenben éljük a Minden-séget. S az ábrándunk fantómiája kezdett nőni, nőni: Debrecen divatba jött. S legelsősorban kell említenem Oláh Gábert, a barátatlan barátot, aki eltaszít-

tott s mégis magához húzott; a nagy rapszodikust, akinek hibája is nagy volt, hortobágyi aranyban rajzolta a porba lelkét. Egy kanna tiszta vízből patkák leti, a patakából folyó, a folyó kereste a tengert... Debrecennek Oceanalma támadt. S az élet nem addig élet, amíg képelet?

— S most mit csinál jelenleg, 1944-ben? Mik a tervei? Talán most már van terve, miután az ismeretlenből kirajzolódott a »képelete«?

— Tanulni, tanulni, tanulni »Ars longa, vita brevis« — iszonyatos latin közmondás. Félelmetesen igaz. A tudomány határtalan, a mi életünk igen szűk határú. Oceanból kis kagylócskával méregetünk. A líra becsületét szeretném megmenteni, ezt a se tudományt, se semmit. Ha az után találkozzom Tankó Béla volt professzorommal, akinek lángelke Európa-magylyát rakott a Tisza István egyeteméből, ha véletlenül összebehoz a sors vele — szinte bujkálok előle. Mert úgy érzem, filozófusnak kellett volna lennem, erre a »pályára« lépnem. De így... Néhány össze-szengető rim... Ki veszi ezt komolyan?

Tanulni, tanulni: botanikát, biológiát, zenét, stratégiát, szociológiát és végül nagyot sőhajta — meghalni. Egy nagy könyvvel a mellemen, mint Csokonai. Egy végtelen matézissal a mellemen, mint Nagy András barátom a »radai kőrházban, a múlt év decemberében, a legmagasabb magyar költő, a magyar szavak leghűbb sáfára, aki visszavonult ettől a propagandával bélet világtól egy kis házikóba, melyet a halál bélet ki puha csenddel és puha sötétséggel. Az 5 csendjére kell készülnöm, hogy ez a csend méltónak találjon a befogadásra.

— S az Ady-Társaság? Ideje az örségváltásnak. En most félrevonulok, hátha az én szemlyem volt a bökkenő. Először magamat a humuszba, Csokonai és Fazekas mellé: tanulni, tanulni... Halálomig diák akarok maradni s néha a felszedett tudományt feloldani egy-egy dalban.

— S valamit az irodalmi díjakról?

— Tegnapelőtt megírtam Ilyésnek, köszönje meg a nevem-

Artista-előadás a sebesül katonák számára

A tábortól artisták frontkabaréja Szabó József Larkin vezetésével tegnap délután a sebesült katonák részére a református gimnázium tornacsarnokában nagyszerű előadást rendezett. Szabó József Larkin, aki eddig már a félvilágot bejárta, kabaréjával különböző városokban sorozatosan rendez előadásokat a sebesült katonák számára s körútja során most városunkba látogatott el. A társulat, melynek tagjai Szabó József kivül Dubravszki Julia és a Pifkó házaspár volt, szellemes, ügyes számaival sok derűs percut szerzett a sebesült honvédeknek, akik lelkes tapsal jutalmazták az előadók szereplését.

A sikos járda első halalos áldozata Debrecenben

Pócsi Sándor 37 éves Miklósetica 47. szám alatti lakos elindult hazulról, hogy hivatalos ügyét elintézzé. Egyik Miklós-utcai ház előtt a sikos járdán megcsúszott és olyan szerencsétlenül zuhant az asztalra, hogy fejét beleütötte és eszméletlenül, súlyos fejsérüléssel, agryázkódást szenvedve terült el.

A klinikára szállították, ahol mindent elkövettek, hogy a tragikus szerencsétlenség áldozatát megmentésék. Azonban az orvosok minden kísérlete haszatlagnak bizonyult, nyolc órával azután, hogy beszállították a klinikára, Pócsi Sándor meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

A halalos szerencsétlenség kapcsán a rendőrség szigorú vizsgálatot indított. A sikos járdák fűrészparral, vagy hamuvai való leöntését a jövőben szigorúan ellenőrzik és a mulasztás, elkövető háztulajdonosokat, illetve ahol a háztulajdonos nem lakik az épületben, az ott lakókat súlyosan megbüntetik.

APOLLO
filmszínház
Továbbra is minden nap:
MAKACSKATA
A brilliáns új magyar vígjáték Buttykay Emmy, Hajmássy és Mihályffy főszereplésével.
Előadások: 3, 5 és 7 órákor.

HUNGARIA
filmszínház
Turay Ida és Szilassy László mulatságos vígjátéka:
Nincsenek véletlenek
Előadások: 5 és 7 órákor.

VIGSZÍNHÁZ
m o z z s
Ma 5 és 7 órákor először Budapestet is megelőzve a különleges, lebilincselő, pazar kiállítású magyar filmremek:
Lejtőn
Főszereplők:
Szilágyi Szabó Eszter, Gre-guss, Timár és Fáy Béla.

A kereseti adó értékhatárának új megállapítását kéri

A dohányjövédéki munkások munkatársaim — mondotta Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a munkásság küldöttsége előtt

Most fogadta Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a Hivatásszervezet küldöttségét, amelyet Meggyesi Sándor országos elnök vezetett és tagjai főleg a dohányjövédéki munkásság szervezetének küldöttei voltak.

Először a dohányjövédéki munkások és munkások nyugdíjkérdésének megfelelő elintézését kívánta a küldöttség, rámutatva a fennálló helyzet hiányosságaira és azokra a követelményekre, amelyeket szem előtt kell tartani. Igazságos és méltányos nyugdíjszabályzat fontosságát elismerte a pénzügyminiszter, majd kilatásba helyezte intézkedését.

— A dohányjövédéki munkások és munkások nekem munkatársaim — mondotta többek közt —, tehát a legnagyobb megértéssel fogadom őket és foglalkozom a

kívánásaikkal!

Ezután egy általános érdekű kérdést tett szövé a munkásküldöttség, nevezetesen a kereseti adó új értékhatárának megállapítását, Heti 20 P-ről 50 P-re, illetve havi 80 P-ről 200 P-re kívánják a kereseti adó szempontjából mentes jövelem értékhatárának felemelését. Ennek az intézkedésnek a munkásélet csak hasznát látná, viszont az államháztartás aligha károsodna.

Reményi-Schneller miniszter közölte, hogy ez a kérdés valóban komoly és azzal már foglalkoznak is. A Hivatásszervezet küldöttsége mind a dohányjövédéki, mind pedig az általános érdekű kívánásra kapott illetékes válaszokat tudomásulvette. A munkásság várakozással tekint a fejlemények elé.

Házak épültek hőrcsögből...

Balmazújvároson nemesak hőrcsög, hanem görényvadászok is működnek

Néhány esztendeje tettek nagyobb hirre szert a balmazújvárosi hőrcsög vadászok. A háborús idők következtében előállt premiszükséglet felemelte az aránylag csekély nagyságú, de a szűcsiparban különösen használható hőrcsög értéket és egyre többen kezdtek felállítani csapatukat a balmazújvárosiak közül.

Dr. Róth Sándorral, a balmazújvárosi járás főszolgabírójával beszélgettünk erről, aki a következőket mondotta munkatársainknak:

— A hőrcsög vadászati kezdete körülbelül 1937-re nyúlik vissza. Ekkor járt Balmazújvároson két lipcsei német ember, akik elmagyarázták az érdeklődőknek, hogy milyen jól használható a hőrcsög a szűcsiparban és aránylag könnyű munkával rendelkező keresetre lehet szert tenni. Nemsokára meg is próbálkoztak néhányan, nagyobb számban azonban csak 1940-ben kapcsolódtak bele az új foglalkozásba. Ekkor már több, mint száz ember foglalkozott vele Balmazújvároson és környékén. Ezek elvadászok és természetesen természetesen fogták össze a hőrcsögöt és amikor a balmazújvárosi határba szinte kipusztították ezt a kártevő mezei állatot, felkereskedtek és az ország legkülönbözőbb részeibe elmentek. Ahogy a Délvidék felszabadult, már 1941 nyarán megjelent néhány élmes hőrcsög vadász Balmazújvárosról a Bánáthban. De mentek más vidékre is. Eleinte mindenfelé szívesen látták őket, hiszen túl a hőrcsögből értékesítésével szerzett egyéni haszon nemzetgazdasági szempontból is nagy jelentősége volt annak, hogy a hőrcsögöknek ezreit tróllták ki. Egy hőrcsög család jónéhány kilogram gabonát fogyasztott el a tél folyamán és ez a rablótermesztető állat a nyári hónapokban gyűjtögette össze földalatti veremébe ezt a gabonamennyiséget.

— Eleintes balmazújvárosiak jól kihasználják a hőrcsögbőrben mutatkozó konjunktúrát és nem egy közülük házat épített a hőrcsögbőr eladása által kapott összegből. Az elmúlt nyár is nagyon jól hozott a balmazújvárosi hőrcsög vadászoknak, mivel az ilyen asszályos nyáron

nagymértékben elszaporodik a hőrcsög. Százával vették ki a hőrcsögcsapdát és az 1943-as esztendő a legjobbak egyike volt számukra

A balmazújvárosi élmeség azonban számolt azzal, hogy a rendszeres hőrcsög vadászati által jelentékeny mértékben csökkeni fog az apró prémes állatok száma, ami korlátozni fogja a zsákmányt és a kereseti lehetőséget. Másrészt azt tapasztalták hogy példájuk nyomán az ország más részeiben is kezdenek hőrcsögfogással foglalkozni és lassan előállhat az a helyzet, hogy munkájuk csak a tisztántúli részekre korlátozódik. Ezért áttértek más prémes állatok vadászására is.

Erre mutat az a tény, hogy néhány nappal ezelőtt Boné Gyula balmazújvárosi lakos levelet intézett a hőrcsög vadász helyi polgármesteri hivatalhoz. — Levelemben előadta, hogy a lapokból értesült arról, hogy Hódmezővásárhelyen görényvadászok vadászata van... Ha igaz ez a hír — írta a derék balmazújvárosi — akkor társaimmal együtt elmegyünk mi Hódmezővásárhelyre és csapatok segítségével összefogdosunk ezeket az állatokat, mivel mi igazolványtalanul ellátott görényfogók vagyunk és mint görényvadászok járjuk az országot.

Hódmezővásárhelyről még nem érkezett válasz, de tekintettel arra, hogy ott valóban görény invázió van, valószínű, hogy meghívják Boné Gyulát és nagymértékben elszaporodik a farsait, hogy vessen véget a vásárhelyi görényveszedelemnek. Az sincs kizárva, hogy a vásárhelyi példa nyomán jövőre már az ország különböző városaiban kapnak meghívást és egy év múlva Balmazújvároson újból néhány új ház fog épülni, ezáltal a kamillagujjús és a hőrcsögfogásból szerzett pénzen épült házak után a görénybőrök díjából... A balmazújvárosi életrealitás mindig kitalál valami újat.

Adóbevallást, mérleget készít, könyvel
KÜNYVELÉSI SZAKIRODA
Deák Ferenc-utca 2. szám.
Telefon: 29.05.

Haldvilágos éjszakán
Micsod álmodik a lány
Egy szép
Fabián modelről
Ferenc József út 43. Svetits palota.
Telefon: 37-86.

DEBRECZEN 5 OLDAL
1944. I. 18.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálatára január 15-én reggel 8-tól január hó 22-én reggel 8 óráig: ARANYANGYAL, Piac u. 50, telefon: 28-55 sz. — REMÉNYI-SÉG, Csapó utca 22, tel. 14-21. SZENTHÁROMSÁG, Homokkert, Szabó Kálmán utca 14 sz, telefon: 17-09. — SAS, Hatvan utca 66, telefon: 39-19 szám.

Máté, Márk

Máté, Márk, Lukács és János, mindjárt elül ez a város, mindjárt elúszik Debrecen az éjszakai vizeken.

Farkas kullog a kert alatt, ki itt maradt, itt is marad, varjak ülnek a kert felett most üzennek a tengerek.

A Nagytelom meg-megzendül, árnyak szállnak sergesztül, s közzölik négy pallos szállós: Máté, Márk, Lukács és János.
ASZTALOS SÁNDOR.

— Dr Nyireő István könyvtár-igazgató kinevezése. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a Kormányzó Úr dr Nyireő István egyetemi könyvtár-igazgatót a tudományos tisztviselő létszámába az V. fizetési osztályba kinevezte. Dr Nyireő István, a „Könyvtártudomány” c. tárgykör egyetemi magántanára évekkal ezelőtt vette át a nagyhirű debreceni egyetemi könyvtár igazgatását és ebben a minőségben igen értékes munkásságot fejtett ki.

— Kinevezés. Az igazságügy-miniszter dr Fehér István bírósági aljegyzőt a nyíregyházi kir. járásbírószághoz bírósági jegyzővé nevezte ki.

— Horváth Árpád volt debreceni színigazgató végérvényesen megvált a budapesti Vízszínház főrendezői állásától és egyik nagy fővárosi lap színházrovátát fogja vezetni a jövőben.

— Meghalt a vonaton Antal Lajos kanonok. Veszprémből jelentik: Antal Lajos kormányfőtanácsos, tb. kanonok Budapestről hazafel tartott, útközben a vonaton szívelénelést kapott és meghalt. Somló-vásárhelyen szentelték be őrsíri részvét melle t, majd Enyingen a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— Áltiszti hnevezés. A kultuszminiszter Podor István debreceni állami gyakorlati gimnáziumi kiegészítő osztály gimnáziumi II. o. áltiszti kinevezte.

— A kistemplomi egyházrész teaestje. A debreceni református egyház kistemplomi egyházrészére folyó évi január hó 29-én, szombaton délután teaestet rendez a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremben. A teaest keretében Tamás Ferenc egyházkerületi misztériói lelkész a szórványmisszióról tart előadást. A teaest jövedelme a szórványmisszió céljait fogja szolgálni.

— Új török helyettes vezérkari főnök kinevezése. Mint Istanbulból jelentik, Szalih Omurak tábornokot a török vezérkar helyettes főnökévé nevezték ki.

— Németországban a külfölddel való levelezést korlátozzák és havonként csak két levelet szabad külföldre küldeni. Minden levél legfeljebb két oldal terjedelmű lehet. A papír nagysága 21x29.7 cm. A levél feladásakor a személyazonosságát a postán igazolni kell. Csak azok írhatnak levelet külföldre, akiknek a rendőrség ellenőrző kártyát ad ki. Az intézkedés célja a cenzúrahivatalok terheltségének csökkentése.

Elfogták egy 79 éves favágót, ahi a Kossuth-utcai temetőben a fejéket vágta ki

Nagy Miklós virágárus vasárnap a Kossuth utcai temetőn át haladva, észrevette, hogy egy idős férfi nagy lelki nyugalommal favágó fejszével döngeti ki a fejéket. Nyomban értesítette a Boesknai téren posztoló rendőr őrszemet aki az idős embert elfogta és előállította a rendőrség központi ügyeletére.

A kihallgatás során kiderült,

hogy Sipos Antal, 79 éves favágó Bekecs utca 1 szám alatti lakos az illető, aki elmondotta, hogy már öt fejtét vágott ki. Azzal vételezte, hogy túlzó volt szüksége. A kihallgatások befejeztével az előrehaladott korú favágót elbocsátották a rendőrségről, azonban megindult eljárás az eljárás.

— Elhunyt úrú. Hosszas szenvedés után 84 éves korában meghalt öz. Fábry Edéné szül. Wozárik Hermína. Halálát széles körben ismert, előkelő család gyászolja. Az elhunytban vívő dr Bessenyei Lajos nyug. tankerületi kir. főigazgató az anyósát gyászolja. Temetése kedden délelőtti lesz a köztemető díszrava alózt terméből az evangélikus egyház szertartása szerint.

— Budapesten az első sí-vasárnap 50 sí baleset történt. A síelők ezrei keresték fel a környéki hegyeket és bizony már az első sínap tömegesen hozta a baleseteket, melyeknek zöme azonban könnyebb sérülést volt. Három súlyosabb esze történt: Zalay Endre vegyész mérnök koponyaalapítórést, Gerbay Éva, egy ny. OTL igazgató 16 éves leánya súlyos agyarázkódást. Csombőr Andor 19 éves tanuló combcsonttörést szenvedett. Mindhárom fának rohanata nekik.

— Három görög motorosvitorlást elsüllyesztett az Égejtengeren egy olasz tenger-alattjáró. Több görög meghalt és megsérült.

— Iparosok és iparoskédek figyelme! Debrecen sz. kir. város ipariskolájában január hónap folyamán a következő ipari továbbképző tanfolyamok nyitnak meg: 1. 50 órás mestervizsgára előkészítő ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyam mestervizsgára készülő iparosok és segédek részére. 2. 97 órás fodrász-ipari mestervizsgára előkészítő tanfolyam meszervizsgára készülő fodrásziparosok és segédek részére. 3. 123 órás cipészipari szakrajz tanfolyam cipész, cipőfelső-részkesztő, eszmiadiiparosok és segédek továbbképzésére. 4. Női szabómesterképző tanfolyam nőipariskolát végzetek és olyan női szabóságok részére, akiknek másfélévi szakbavágó gyakorlatuk van. A tanfolyam mestervizsgával végződik, tartama kb. 4 hónap.

A tanfolyamokra jelentkezni lehet minden nap 12—1 óra között a városi ipariskolák igazgatói hivatalában (Burgundia-utca 1. szám).

— A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesületének debreceni csoportja vasárnap tartotta 11. évi rendes tisztújító közgyűlést, melyen a tagok szép számmal jelentek meg és a következőket választották meg a tisztikarba. Tiszteletbeli elnök: Csukás Lajos, elnök: Szabó Lajos, al-elnök: Róth István, titkár: Szűcs Mihály, jegyző: Csordás István, helyettes jegyző: Azárdi Elek, pénztárnok: Bakó Miklós, ellenőrök: Szabó Gábor és Forgács Gábor, ügyész: dr Diószegi János, számvizsgálók: Erdős Lajos, Bárony János és Dobai Ferenc; választmányi tagok lettek: Bakos Lajos, Bunda Mihály, Cégény Miklós, Gulácsi Károly, Helovics János, Kálmánchelyi János, Karak József, Molnár Lajos, Majoros István, Györfi Sándor, Puskás László, Papp Zoltán, Sós István, Siket Lajos, választmányi póttagok: Szincsák Ferenc, Szincsák Mihály, Zsirus Imre, Varga Lajos, Tömörri Lajos, Tóth Sándor, Nagy József és Varga Lajos II. Könyvtárnok: Rosenczveig László.

— Vasúti szerencsétlenség Angliában. A norwich—londoni vonalon két vonat egymásba futott. A szerencsétlenségnek — az eddigi jelentések szerint — 15 halálos és 30 sebesült áldozata van.

— A madridi Salamanca-ház összeomlásánál sok munkás életét vesztette. Már eddig 35 munkás halott és hozták elő a romok alól, 67 ember megmentésére nincs remény. Több mint száz sebesült közül számos halottra kell számítani.

— Öt hittérítőt kivégeztek az indiánok a bolíviai őserdőben. Mint Buenos-Airesből jelentik, Bolívia őserdőben öt északamerikai hittérítőt megöltek az indiánok. A Csikágóból származó lelkészekkel védelem nélkül előmereszkedtek a Santo Corazon-folyó — a Paraguay-folyó egyik mellékfolyója — mellett eddig fel nem tárt területre. Minthogy azóta nem érkezett róluk hír, a bolíviai kormány katonai csapatot küldött ki keresésükre. Santiago de Chiquitosból érkezett hírek szerint a katonai osztag most azt jelentette, hogy az északamerikai lelkészek vad indiánok áldozatai lettek. A lapjai hadügyminiszterium erre expedíció küldött ki az indiánok megbüntetésére és az áldozatok holttestének felkutatására.

— A harisnyahiány nagy elégedetlenséget keltett Törökországban és emiatt a kormány a harisnyagyárakat kivétel nélkül szigorú állami felügyelet alá helyezte és irányította a termelést. Az árakat is a kormány állapítja meg. Ha még ez sem segít, a harisnyagyárakat teljesen államosíják.

— Budapesttől Debrecenig ellopták a börtöndjét kétezer pengő értékű ruhaneművel, Radvánszky Miklós budapesti, Tisza Kálmán-utca 22. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Budapest és Debrecen között a vonaton ellopta barnaszínű vulkán-fieber börtöndjét, melyben több öltöny ruha, fehérneműek, egy pár borszina és cukorka volt kétezer pengő értékben. Radvánszky előadta, hogy a budapesti keleti pályaudvaron szállt fel a vonatra, nemsokára a vonat elindulása után elaludt és mikor Debrecenben felébredt, akorra eltűnt börtöndje. Gyauja egyik útítársára irányult, aki időközben kiszállt és aki szintén budapesti lakos. A rendőrség károsult feljelentése alapján megindította a nyomozást.

— Több ezer pengő értékű zálogjegyet lopott el a betörő. A debreceni rendőrség telefonon felhívta vasárnap Cserbán Sándorné hajdúbüszérményi lakos és közölte, hogy lakásába ismeretlen tettes betört, más tárgyak mellett az ágyból egy pénztárcát is ellopott, melyben több ezer pengő értékű tárgyakról a debreceni Csapó utcai városi zálogház által kiállított zálogjegy volt. Kérte a károsult a debreceni rendőrség intézkedését, hogy a tettes a zálogcédulakkal nehogy kiválthassa az értékes tárgyakat. Mivel a betörés szombatról vasárnapra virradó éjszaka történt és vasárnap a zálogház nem volt nyitva, így a tettes az értesítés előtt nem válthatta be a zálogjegyet és a rendőrség nyomban intézkedett, hogy amennyiben valaki azokkal jelentkezne, adják át az illető a hatóságoknak.

Ne a pénzt, hanem a búzakölcst
arítsuk a ládatában!

Gyászrovat

Szük Ödön gyásza. Súlyos csapás érte szerencsés Szük Ödön postaigazgatót, felesége, szül. Jenei Szabó Anikó életének 54-ik évében hosszas betegség után Budapesten a faszori szanatóriumban szombaton éjjel meghalt. Halálhíre városszerte igen nagy részvétet váltott ki. Földi maradványai Debrecenbe szállítják és itt csütörtökön délután 1/4 órakor a köztemető díszravatalozó terméből, Lakás: Vár-utca 2. Gebauer rendezi.

Özv. Fábry Edéné Wozárik Hermina 84 éves korában elhunyt. Temetése kedden 11 órakor lesz a díszravatalozó terméből. Lakás: Kürtös-u. 5. Gebauer rendezi.

Özv. Sipos Andrásné Tütös Mária 89 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 3 órakor lesz a 4-es ravatalozó terméből. Lakás: Rugonfalvi-u. 6. Gebauer rendezi.

Mátyássy Lajos MAV felügyelő 67 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 1/4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből római kat. szertartás szerint. Lakás: MAV kolónia XXIV. épület Dankó emetkezés.

Kardos Imre kovácmester 74 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 1/3 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Olajútó 1. Dankó temetkezés.

Özv. Asztalos Jánosné Fodor Katalin 85 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből római kat. szertartás szerint. Dankó temetkezés.

Pócsi Sándor 36 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Miklósv. uca 47. Dankó temetkezés.

Pósa Gábor 64 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Ménés Margitka 30 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemető harmas ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Rohermere-u. 63. Pusztai temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak és ismerőseinknek, kik felejtetlen jó férjem, édesapám temetésén részt vettek, ravatalára koszorúkat helyeztek, mely által mely fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legdrágább férj, apa és testvér

Lossonczi Arthur

hosszas szenvedés után 54 éves korában, január 16-án elhunyt.

Temetése ma január 18-án délelőtt 12 órakor lesz a zsidótemető halot tasházából

Gyászolják felesége: **Lossonczi Arthurné szül. Weisz Rózi**, gyermekei: **Éva, Anna, Agnes, Testvérei: Kohn Viktorné sz. Leichtmann Rózi, Leichtmann Zoltán, Leichtmann Sándor.**

Özv. id. Paczók Jánosné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Felejhetetlen férjem és édesapám elhunyt alkalmából nyilvánított jóleső részvéekért, koszorúért, eszkrökért, a Kollégium igazgatóságának, tanári karának és tanulóifjúságának közreműködésükért fájó szívvel igaz köszönetet mondunk. Özv. Juhos Károlyné leányával.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik forrón szerezték feleségem, sógornőnk, Csóka Sándorné elhunytával bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorú, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség ünnepélye a Wolaffka-telepen. Vasárnap délután jól sikerült ünnepélyt rendezte a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség a Wolaffka-telepi csoportban. A megnyitó beszédet Óvári Mihály, a szövetség alnöke tartotta, ki foglalkozott a szövetség munkájával s kérte a tagokat az összefogásra. Ünnepi beszédet Szilágyi László, a szövetség főtitkára tartott. Vázolta a szövetség eszmei célkitűzéseit, evangéliumi és nemzeti alapon összefogni a munkásságot s előmozdítani szellemi és anyagi felemelkedésüket. Nagy sikert aratott énekcsámcsa. Tihonka és Pocsai Ildikó. Pákozdi György hegedűn játszott igen nagy tetszés mellett. Sibilla a Valéria és Sági Manciika egy páros jelenetet adt az elő. Mester Manrika nagy művészei tel víszektel szavait. Bászler Gusztáv saját verseiből olvasott fel. Az ünnepély Mester András csoportelnök szavaival zárult be.

Késérővíz helyeti ecetsav. Csapó Sándor középiskolai tanár, aki legutóbb Péterréve közsérben az ottani papírágúgyár üzemvezetője volt, megbetegedett és Szabadkára ment gyógykezelésre. Az orvos késérővizet írt neki, hozzátartozói Ferenc József késérővizet vásároltak és egy pohárral beadtak a betegnek. Csapó rosszul lett és mérgezési tünetekkel szállt ották a Mária Valéria kórházba, ott azonban meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a késérővízes üvegben ecetsav volt. Leartóztatták Kaszás András fűszerkereskedőt, akinél a vizet vásárolták és gondatlanságból okozott emberölés miatt eljárás indul ellene.

Budapestten háromszázezer nyúl került forgalomba, sőt a nyúl vadászati szezon meghosszabbítására újabb és újabb szállítmányok érkeznek. Budapestten most mindenki nyulat eszik. Hogy a nyúl fogvasztást elsősegítségként a pesti közellátási hatóság minden megvett nyúl után négy deci tejfelt utal ki.

Árdrágitásért feljelentették a hosszúpályi csendőrsőrn Klein Miklós hosszúpályi uradalmi intézőt, aki Ulveczky Antalnak eladott egy kocát 570 pengőért, Bimbó Andrásnak pedig egy kocát ugyancsak 570, két választott malacot pedig 170 pengőért. A kihallgatás során Klein azzal védekezett, hogy az eladott sertések tenyésztáltak voltak. A csendőrség vizsgálatot indított az ügyben.

A Siketnémákat Gyámoltó Egyesület folyó évi január hó 24-én délután 3 órakor közgyűlést tart a siketnémák intézete (Széchenyi-u ca 60. sz.) tanástermében, amelyre a tagokat tisztelettel meghívja az egyesület elnöksége. Amennyiben a közgyűlés az alap-szabályok értelmében határozatképes nem lenne, úgy az újabb közgyűlés a fent megjelölt helyen folyó évi január hó 31-én délután 5 órakor tartatik meg s a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Tárgy: 1. Előadó, intézeti igazgató jelentése. 2. Pénztárnok jelentése az egyesület anyagi helyzetéről. 3. Az egyesület feloszlása tárgyában határozathozatal Elnökség.

Ady Endre

halálának 25-ik évfordulóján újra a költőjeledelemre emlékezünk a magyar lélek. Sinte léves is a szó, hogy: újra, helyette sokkal igazabb, talán jobb lenne a: mindig, mert a 25 év szüntelen emlékezés volt rá. Ebben a negyedszázadban, melyben már nem volt testileg, annál erősebben ragyogott fel szelleme. Nagy sága hódolásra készítette azokat is, akik nem akarták elismerni, beteljesedett próféta meglátása: sörök virágzás sorsa, az övé, élni örökké siffu szivekben és egyre tovább...

Köleményei ma előbb, verőzőbb, fájdalmasabban szokogó vallomások, mint valaha... Ady Endre 25 évvel halála után maradéktalanul élt a nagy szellemek örök életét.

Szabó Imre esperes jubileuma. A budapesti református gyházmegye vasárnapi gyűlésén meleg ünneplésben részesítették Szabó Imre esperest abból az alkalomból, hogy huszonöt éve budapesti és húsz éve faszori lelkész. A ubilánst dr Ravasz László püspök üdvözölte és köszöntötte.

A tankerületi kir. főigazgató úr a meghirdetett polgári iskolai előkészítő tanfolyamot nem rendezi meg.

Eltévedt golyó játék közben megölt egy négyéves leányt. Kolozsvárról jelentik: Hónapokkal ezelőtt Fev Lóránd vállalati igazgató négyéves Hedda leányát az udvaron já szadozás közben eltévedt golyó érte és azonnal megölte. A vizsgálat megállapította, hogy az egyik szomszédos házban Beregszászi Ferenc szűcsesegéd 13 éves öccsével és Csatáry Szilárd OTI tisztviselővel céllövészetet rendeztek s a halál okozó golyó innen eredt. A bíróság Beregszászra félévi, Csatáryt pedig 4 havi fozhátra ítélte, míg a 13 éves fiú felmentette azzal az indokolással, hogy nem fozhatta fel azt a veséjét, amlyre, egy ilyen céllövészet jelenthet.

Jóállapotban levő 16-os kétszörös vadászfegyvert megvételre keresek. Laskay István Hajdú-sámsón.

444 éves a zseborát. Az első mai értelemben vett zseborát 1500 körül alkalmazta és használták először. Az óra először kerék volt, aztán hosszú ideig téglalap alakú divatozott.

Hirdetmény

az ebek bejelenéséről és az ebadó befizetéséről az 1944. évre

Felhívja a városi adóhivatal az ebirtokosok, illetve az eb tulajdonosokat, hogy az érvényben levő ebirtartási szabályrendelet 6. §-a alapján ebeket 1944 január 31-ig felétlenül jelentsek be.

A bejelentés a szabályrendeletnek megfelelően az ebirtokos lakása szerinti könyvelési csoportnál a hivatalos órák alatt délelőtt 8-12-ik órák között kapható s kitöltés után ugyanott adandó be. A bejelentőlap mind n rovatá pontosan a valóságnak megfelelően tittával olvasha óan töltendő ki.

A bejelentés elfogadása és az ebárca kiadása minden ebre csak a rávonatközvetítés elleni oltási bizonyítvány felmutatása mellett eszközölhető.

A kiszolgáltattott ebárca és eb-adónyugta a várható helyszíni ellenőrzés céljából gondosan megőrizendő.

Vadászok rendeltetése vadászjeggyel, patkányfogó ebek fajája hatósági bizonyítvánnyal, magyarfajtájú eb fajtája csak ebirtokos-könyvi kivonattal igazolható. Az igazolásokat a városi adóhivatal visszatartja s a kivetési iratoknál helyezi el.

Befizetések a végleges kivetés megtörténtéig a conto teljesíthetők.

A bejelentések elmulasztása kihágást képez.

Debrecen, 1944 január 15. Városi adóhivatal.

SPORT
Készeseres meghosszabbítás után győzött a magyar A válogatott, a férfi és női villámorna győztese a BBTE lett

Vasárnap egész napon át bonyolították le a DVSC újonnan épített sportcsarnokában azt a kosárlabda villámornát, melyben a magyar A és B, a Budapesti BBTE férfi és női, a DEAC férfi és női, a Székesszéchenyvári MAV Előre női valamint a DVSC férfi csapata vett részt. Ugy a délelőtti mint a délutáni mérkőzéseket nagy érdeklődés kísérte s mintegy hatszázan voltak jelen. A előkelőségek sorában ott láttuk Szilassy László főispánt, és Génesy Sándor dr. műhelyfőnököt a DVSC aldozatkes vezetőit.

A legnagyobb érdeklődéssel kísért mérkőzés a magyar válogatott találkozója nagy küzdelmet hozott, melyen csak nagy szerencsével kerültek ki győztesen az „örögek”. A villámorna részletes eredményei a következők:

BBTE-DEAC 41:26 (19:12). Férfi. Vezető: Káposz dr. és Kard. A debreceni egyetemisták együttese majdnem meglegyőzte a válogatottat. Kosárlabdák: Somogyi 14, Szotyri 6, Bokody 6, Kormendy 5, Csányi 4, Aradsky 4 és Tornay 2 illetve Fuzsek 0, Berta 6, Nagy 4, Nyitrai 4 és Kiss 2, Jók: Szotyri, Bokody és Somogyi, illetve Berta, Fuzsek és Kiss Lajos.

DEAC-Székesszéchenyvári MAV Előre 20:12 (18:0). Női. Vezető: dr. Arday és Bokody. A DEAC hölgycsapata a kosárlabda összállításban vette fel a kezdetet Zeley Margit, Kiss Éva, Atonyi Éva, Kiss Magda, Wagner Éva, Csere: Barabás Magda és Kovács Anikó. Jó játék után megérdemelten győztek a DEAC hölgycsapatai. Kosárlabdák: Wagner Évi: 12, Atonyi Éva 8, Kiss Magda 4, Barabás Magda 2, illetve Finta 6, Deveseri 3, Prack 2, Kiss Ilona, Jók: Wagner Éva, Zeley Margit, Barabás Magda, Atonyi Éva, Kiss Éva és Kiss Magda, illetve Prack Deveseri, Finta.

E mérkőzés után került sorra a Nagyválogatott-Utanpótlás visszavágó mérkőzés.

Nagyválogatott-Utanpótlás 34:32 (30:30, 27:27, 10:14). Vezető: Kard s Szotyri. Nagyválogatott: Kardos, Stolpa, Bajári, Velkey, Szamosi Csere: Szomor Csányi, Szabó. Utanpótlás: Királyhídi, Rác, Jékai, Kocsis, Vadász, Csere: Nadasdi Tóth, Ács.

Mindvégig érdeke mérkőzés. Az utanpótlás kezdett jobban és az első félidőben úgy látszott, hogy megnyerik a mérkőzést. Ekkor vezetett is 4 ponttal az utanpótlás. A második félidő elején megjobban elhúztak a fiatalok, a félidő végén azonban kifutottak és a Nagyválogatottnak az utolsó hat percében sikerült a reménytelenekek átörögzésére. Az első hosszabbítás szintén döntetlenül végződött a második hosszabbításban.

A DVSC megszerezte Anocskaik is, a csapat ma már szabaiban kezd a tavaszi előkészületeit új játékosai

A DVSC vezetői egyelőre befogadta a tavaszi idényre erősítést. Az özdí MOVE-16 megkezdte a választ, hogy 4000 pengő lelépési díjért hajlandók átadni Anocskaik a pénz már szombaton elment és Anocskaik ma délelben megérkeztek, magával hozva Özdírl kiadását. A mai délelben már részt is vesz a másik három leigazolt játékosok: Dobossé, Lukácsfal, Kádassal együtt. A DVSC támaszcsapataiban egy másik négyre két játékos van és a jobb formában levő kerül mindig a csapatba. Jobbszélű posztra Lukács és Szabó, jobbcsékelőre Anocskaik és Tisza, közpésatárnak Szilágyi, akit szükség esetén Sidlik helyettesíthet, balcsékelőre Kádás, Serfőző, balcsékelőre pedig Sidlik és Dobsé áll készenlétben.

A DVSC-ből ezekkel az erősítésekkel szemben elment Mester, aki a Veszprémi Danuta edzője és játékosai, a legérősebb ellenfelek: a WMTK, MAV Előre vannak míg a B csoportban egyedül erős csapat a BVSC. Mindjárt legelőbb mérkőzés február 5-án a legérősebb ellenfelel, a WMTK csapatával lesz, ugyancsak, mint az előző évben, amikor le is győzték a debreceni vasutasok a WMTK-t. Február 12-ikén a DVSC a MAV Előrevel, február 19-án a Győri ETO-val kerül össze. Mindhárom mérkőzés a Nemzeti Sportcsarnokban lesz. A DVSC-nek azt a kérelmet hogy egyik fordulóit Debrecenben rendezhessék meg, nem teljesítette a Birkózó Szövetség. Február 26-ikán kezdődnek az elődöntők a B csoport győztesei és A csoport győztesei között.

Az ökölvívó CsB. harmadik fordulójában a BVSC 12:4-re győzött a BSZKRT ellen. A BTK pedig 14:2-re a SZVAK ellen. A BSZKRT tehát kiest.

Berkessy „Jegénye”, az SZVE edzője, Nagyban jár, ahol Fabian Let szerette volna megszerezni még Fabian II. mellé. Után azonban ered-

nemi szerencsével nyertek a nagyok. A mérkőzés érdekese és izgalmas sportot nyújtott a debreceni kosárlabdások sokat tanultak a válogatottak játékaiból.

Kosárlabdák: Kardos 6, Stolpa 4, Bajári 12, Velkei 4, Szamosi 4, Csányi 2, Szomor és Szabó 1-1. Az Utanpótlásból Királyhídi 4, Rác 2, Jékai 12, Kocsis 8, Vadász 6.

A Nagyválogatottól kiténtek: Kardos, Szomor, Bajári és Szamosi, az Utanpótlás csapatából Kocsis, Vadász és Rác emelkedett ki.

DVSC-DEAC 37:19 (17:16). Férfi. Vezető: Kormendy és Csányi. DVSC: Arday dr., Szöllösy, Kohonitz, Pálincás dr., Káposz dr., Csere: Varga, DEAC: Nyitrai, Erhardt, Kiss, Fuzsek, Berta Csere: Nagy 8.

Az első félidőben egyenrangú erő küzdelmet hozta a hazai rangadó. A DVSC vezetett, de a DEAC állandóan egyenlítőni tudott. A második félidőben kifutottak az egyetemisták ekkor már alig volt játék, a DVSC tetszés szerint érte el a korlátot. Kosárlabdák: Varga 10, Káposz dr. 8, Kohonitz 4, Pálincás dr. 4, Szöllösy 3, Arday dr. 6, DEAC-ból Berta 7, Fuzsek 6, Kiss 4, Nyitrai 2, Nagy 8. 2.

BBTE-Székesszéchenyvári MAV Előre 20:12 (18:0). Női. A budapesti nők fölényesen nyertek a találkozóon.

BBTE-DEAC 38:10 (19:6). Vezető: Bokody és Káposz dr. A BBTE női csapata jobban játszott megérdemelten győzött. A debreceni hölgycsapataok illetődöttén szűdtötek. Kosárlabdák: Szabó 10, Hajós 6, Kürtös 4, Szöllösy 4, Kormendy 4, Ottványi 3, Feher és Néder 2-2, illetve Wagner Éva 6, Barabás Magda és Zeley Margit 2-2. Kiténtek: a DEAC-ból Kiss Magda, Barabás Magda, Atonyi Éva Zeley Margit és Wagner Éva.

BBTE-DVSC 49:39 (22:11). Vezető: Szomor és Kocsi. A DVSC Szöllösy, dr. Arday, Káposz dr., Pálincás dr., Kohonitz Csere: Varga öszetételben küzdött. A mérkőzés mindvégig izgalmas küzdelmet hozott, melyen a debreceniek hallatlan balszerencsével vesztek. Kis szerencsével egészen más eredmény született volna. Kosárlabdák: Novakovszky 17, Csányi 11, Bokody és Somogyi 6-6, Aradsky 2, Szotyri 1, illetve Káposz dr. 14, Arday dr. 7, Kohonitz 6, Pálincás dr. és Varga 4-4, Szöllösy 1, Jók: a DVSC-ből: Káposz dr., Arday dr., Szöllösy Kohonitz és Pálincás dr.

A villámorna győztese tehát a hölgyeknek a BBTE női csapata lett 4 ponttal 2, a DEAC 2 ponttal, 3, a Székesszéchenyvári MAV 19:0 TK pont nélkül.

A férfiaknál első a BBTE lett szintén 4 ponttal, 2, a DVSC 2 ponttal, 3, a DEAC 0 ponttal.

Új könyvek

Frank Heller: A maharadzs kincse. Frank Hellert méltán nevezték el a kalandregények klasszikusának. Rendkívül érdekes könyvei izgalom mellett az emberábrázolás, korfésés, melegszerű humor s könnyed, behízelgő stílus valóságos mesterművel. Egyik kötetében sem párosul azonban az izgalmas meseszöveg az emberábrázolás mélységével úgy, mint ebben a könyvben, mely egy jómódú svéd fiatalember fantasztikus és mulatságos kalandorozatát pergeti le az olvasó előtt. A könyv a Béta-könyvkiadó kiadásában jelen meg.

C. S. Forester: A tábornok. Fínom és nagyszabású kalandregény Forester műve, mely a hasonlító zsánerű könyvek minden értékese és vonzó tulajdonságát egyesíti magában, de mégis teljesen új stílus. Az új regény hőse világháborús tábornok, igaz ember és igaz katona, aki egész életével egy nagy kötelesség szolgálatába szegődött és szembetalálkozik egy nagy szerelemmel... Az új Forester-könyv, a »ma« regénye.

Varrógépét, kérekpárját javíttassa KESZLER műszerész Széchenyi-u.1.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A fűszerkereskedők gyűlése a paprika- hiánnyal, a tejkérdéssel s a beszerzési csoportok ügyével foglalkozott

A kereskedők a tej szabadforgalmának bevezetését kéri

A Fűszerkereskedők Egyesülete népes gyűlést tartott vasárnap délelőtt a Kereskedő Társulat dísztermében. Radnai Márton elnök megnyitotta a gyűlést, majd a Baross Szövetség kereskedő szakosztályai is a Kereskedő Társulatban foglalkoztak a témával, mert ez a hivatalos érdekképviseleti szerv. A fűszerkereskedők ezután összesen nagyobb összejövetelüket a Kereskedő Társulathoz tartják. (Helyesítés)

Miért nincs paprika

Ezután a pirospaprika ügyét tárgyalták. Több mint egy éve — mondta Radnai —, hogy a paprika ellátásban zökkenők mutatkoznak. Debrecenben 54 mázsa paprika érkezett, tudjuk, hogy ebből ki mennyit kapott. A debreceni kereskedők kezébe ebből alig került valami s emiatt a közönség is nehezen jut paprikához inkább csak magas áron, feketén. Ittunk a szegedi kamarához is, kérve Demény Alajos segítségét és azt a választ kaptuk, hogy Debrecenben több paprika érkezik, mint bekéldében. Ezt a Szegedi Paprikakereskedők Szövetkezete is megírta nekünk. Debrecen közönsége részére tehát tökéletesen elég mennyiségű paprika érkezik a városba, de nem jut a fogyasztókhoz. Arra kell következtetnünk, hogy a paprika nem legális úton, hanem feketén kerül magas áron eladásra. A közönséget igazságtalán kivizsgálta az ügyet és megállapította, hova kerül a sok paprika. Kiderült, hogy a Szoboszlói úton egy nagy paprikakereskedő előtt 10—15 szekér is áll tanyasíkkal, akik magas árat adnak a paprikáért. A nagykereskedőkhöz érkező paprika jórészt vidékre kerül, hogy milyen áron, azt mi nem tudjuk, ez már a hatóságra tartozik. Kérjük, adjanak bizonyos kontingenst fűszerkereskedőknek így biztos, hogy a kiskereskedők kezébe és megállapított áron a fogyasztókhoz jut a paprika.

Ugy tudjuk, hogy a paprika ellátást a közlelmelési ügyosztály akarja kezébe venni és a város ügyosztálya ki a paprikát, mint a lisztet, vagy cukrot. (Helyesítés). Így nem lesz kiszolgáltatva egy kereskedő sem a tetszésnek vagy nem tetszésnek.

Örömmel vettük tudomásul, hogy a miniszterium elrendelte a petroleum-csurgás elszámolási lehetőségét. A petroleumhiány állandóan fennáll a csurgás miatt minden kiskereskedőnél, akiknek nagy nehézségeik voltak.

A beszerzési csoportok ellen

Foglalkozott a gyűlés a különféle beszerzési csoportok ügyével is, mert ezek erős versenyt támasztanak a legális kereskedőknek.

A beszerzési csoportok működése régi sérelme a kiskereskedő társadalomnak, a kérdés több mint egy éve állandóan napirenden szerepel. A beszerzési csoportok megkérdézték, hogy tudnák bekapcsolni a kiskereskedelmet. Kijelentettük, hogy készséggel rendelkezésükre állanak árúkészletükkel és a legális kereskedelem képes a tisztviselő társadalmat kiszolgálni, természetesen a meghatározott mennyiségben és a megszabott áron. Ugy tudjuk azonban, hogy a beszerzési csoportok a megszabottnál magasabb áron szolgálják ki tagjait, például 6—8 pengős mákkal, jegy nélkül bűzadarával, makarónival, hússal, 12 pengős mézzel.

Panaszra fordultunk a kamarához is, melynek vezetősége a legmesszebbmenőleg támogatja a kiskereskedőket ebben a harcban, de azt kérte a Kamara vezetősége, hogy konkrét adatokkal álljunk elő. Az egyesület elnöke és választmányához tehát ilyen panaszokat terjeszzenek a kereskedők, annál is inkább.

mert a miniszter elrendelte a beszerzési csoportok felülvizsgálását. Nem elég, hogy bedobjuk a közvéleménybe, mit csinálnak a beszerzési csoportok, adatok is kellenek. A Kamaránál megígérték, nem árulják el az adatszolgáltatók nevét. A Kamara maga sürgette ki a miniszternél a felülvizsgáló rendeletet, most rajtunk a sor, hogy alátámasztott panaszokat juttassunk illetékes helyre.

A tisztviselők és munkások már annyira el vannak látva babbal és borsóval, hogy kereskedőtől nem is vásárolnak, pedig a kereskedők a készletekbe komoly összegeket fektettek be.

Fontos kérdés az ételolaj ügye is. Debrecenben a zsír helyett adnának idonként ételolajat. A kiskereskedők ennek szétosztásában nem tudnak közreműködni, mert nincs edényük. A közlelmelési ügyosztály azt tervezi, hogy ételolaj beteket rendezne, s ekkor zsír helyett csak olajat adnának ki. Még ha a 10 deka zsír helyett 20—25 deka olajat kapna a közönség talán elfogadnák.

A kiskereskedők 2 fillérért nem vállalják a tej-elosztást

Hosszabb vitát váltott ki a tejellátás kérdése.

Radnai Márton elnök elmondta, hogy a fogyasztók közül sokan bizalommal átadták a kereskedőknek az utalványukat abban a hitben, hogy tejet kapnak érte. A közlelmelési ügyosztály azonban — mondta Radnai — csak utalványt adhatott, tejet nem, ezért a kereskedők nem tudták vevőiket kiszolgálni. Az utalványrendszer nem is azt a célt szolgálta, hogy a fogyasztóknak a tejet biztosítsák, hanem azt, hogy termelőkhöz be lehessen számítani a pontrendszerbe a tejet. A kereskedők egy része nem értette meg az utalvány célját és egész csomót átadták a termelőnek. A jövőben vigyázni kell arra, hogy csak annak adják ki a fogyasztók utalványát, akik tényleg be is hozzák a tejet.

A közlelmelési ügyosztály szeretné tejjel ellátni a közönséget. Zökkenőkre persze lehet számítani, mivel a tej ára nem megfelelő. A debreceni tejszövetkezet közbenjárására rendelték el, hogy Debrecenben végre kell hajítani a tejrendeletet. Azt is tudjuk, hogy Debrecenben több mint húsz éve készül az úgynevezett városi szabályrendelet a tejellátásról, azonban ezt azért nem lehet itt megcsinálni, mert Debrecenben különleges legelőgazdálkodás van. Ha jó a legelő, akkor van bőven tej, aszály idején azonban nincs takarmány és csökken a tej mennyisége is. A központi tejszarnok országos tejnagykereskedő. A tejellátásnak január 7-én már meg kellett volna indulnia, mert mindazok a kereskedők, akik benyújtották kérelmüket a közlelmeléshez, valamennyien kijelölést nyertek, mint tejkereskedők. Etekinftben az egyesület a kamarával is megállapodott, hogy a tejkereskedőket vallásra tekintet nélkül jelöljék majd ki a kérelmezők közül. Tehát van a kijelöltek között zsidó is. A baj csak az ár körül van. Egy liter bor 8 pengő, egy liter tej 45 fillér. Jeney kijelentette, felhatalmazást kapott dr. Kertész Kálmántól annak kijelentésére a legilletékesebb helyen, hogy a gazdaság nem fogja a tejet beszállítani sem a központi tejszarnokba, sem a kereskedőkhöz. Nem tudjuk tehát, hogy a tejjegyet a közlelmelési ügyosztály képes lesz-e életbe léptetni. Talán még az A) jegyeke sem tudják kielégíteni. Egyelőre nincs tel. kérdés, hogy később

megindul-e a tejellátás.

A tejkereskedő literenként 5 fillér köteles a központba beszállítani. Vajjon a kiskereskedők a kétfilleres literenkénti haszonért foglalkozhatnak-e a tejkiosztással? Jeney kijelentette, hogy ő nem szállítja bázhoz a tejet a kereskedőknek, akik 100 liter után 2 pengőt keresnek és legalább két kilót kell tartaniuk a tej elhozására. Jeney azt mondja, hogy bár neki 5 fillér jut literenként, de ebből fedezi a tejjegyjűtő állomások költségeit is.

Ugy tudjuk, hogy egyelőre marad a régi rend és mindenki úgy látja el magát tejjel, ahogy tudja, az eddigi rend szerint. Kérdem, vállalja-e a kiskereskedő-társadalom a tej kiosztását a kétfilleres jutalékért?

Nem vállaljuk! — kiáltották egyszerre.

Radnai: Tehát bejelentem majd, hogy a kiskereskedők a két fillérért nem osztják ki a tejet. Van központi tejszarnok és van 196 kijelölt tejkiosztó, de nem lesz tejjel. Debrecenben fel kellene szabályozni a tejforgalmat, úgyis megvan a kialakult és megszabott ár és az ellenőrzés. A becsületes kereskedő nem fogja drágábban árúsítani a tejet.

Radnai végül utalt arra, hogy az egyesület elnökeinek sokat dolgozik, ha folytonosan nem is tartanak taggyűléseket.

Rusnyák Gyula hangoztatta, hogy a kereskedő nem képes a napi 80—100 liter tejt a szövetkezetekhez küldeni. Két pengőt

keresünk és ezért két embernek egész nap ott kell állnia. A termelő beviszi a tejet a szövetkezetbe, ott a gépen keresztfelhajtják, a javát leszedik vajnak és akkor mi felelünk érte, hogy a tej vegyvizsgálati szempontból jó. Két fillérért érdemes ennyit kockáztatni? Mi két fillért kapunk, Jeney ötöt. Ki hozza ki a tejet a Nyilastelep két fillérért? A kereskedő, akinek régi teje van hadd kapja ezután is attól a tejet, s az majd oda is szállítja. Kannánk sincs, amibe a tejet elhozzuk a szövetkezetből. Nem vagyunk képesek kannákát vásárolni. A paprikáról is szól és kéri, hogy a hatóság ossza szét. A lámpaüveget is szóvá kell tennem. Az egyik céghez érkezett egy vagyon lámpaüveg, de a kiskereskedők nem kaptak belőle. A beszerzési csoportok ellen nem tudunk bizonyítékokat adni, mert senki sem fogja igazolni, hogy ő drágábban vásárolt a csoportnál. A bizonyítás a hatóság feladata.

Czabán Nándor: Tudunk konkrét adatokat egyes beszerzési csoportokról, melyek drágábban árúsítanak.

Szanka Gábor: Ha megfelelő áron lehet kapni tejet, akkor a kiskereskedő legyen átvéve szerve a szövetkezetnek, de a magunk üzletében vegyük át a termelőtől a tejet. Nemcsak a lámpaüveget, hanem bútor, ruhaféléket is természetbenként adnak el a kereskedők a gazdáknak.

Az ülés Radnai zárószóval ért véget.

A Baross-választmány ülése

A szövetség kéri, hogy szombaton az üzleteket négy órákor zárják

Tegnap este a Baross Szövetség választmányja ülést tartott. A nemzeti Híszkegye elmondása után vitéz dr. Dávid Géza elnök üdvözölte a megjelenteket s megnyitotta a beszédében utalt arra, hogy a magunk munkájára kell alapítanunk mindent. Palánszky András dr. főtitkár számolt be a nagyszerű decemberi Baross-teáról, melyen 1500 pengő gyűlt be, ezen összegből hadiárakat és hadiözvegyeket részesítettek segélyezésben. Ember Lajos pénztárnok olvasta fel ezután a pénztár jelentését. A pénztár múltévi forgalma kilencezer pengő körül mozgott. Az ülés egyhangú határozatot hozott, mely szerint a legkisebb tagdíj évi 12 pengő.

Vitéz dr. Dávid Géza szövege után az egyesület eddigi fejleményeiről. Tudomására hozta a választmány, hogy ebben az ügyben döntő fordulat még nem történt, hiszen a Baross Központ kevés felvilágosítással szolgál és nem szab irányt az egyesülés ügyében. Hogy a Baross-munka ne változzon — mondotta — nekünk is vezetőszerepet kell vállalnunk az új egyesülésben.

Radnai Márton a fűszerkereskedők szakosztályának elnöke emelkedett szólásra s kifejtette: megbízást kapott arra a társulat-

tól, hogy Kovács János, a Baross Szövetség jelenlegi igazgatója ellen bizalmatlansággal éljen. — Részletesen elmondotta ezután mindazokat az ellentétes dolgokat melyek az ő személye és Kovács János igazgatás között már régebbi idő óta fennállanak.

Élénk vita fejlődött ki Radnai Márton felszólalása után, Vitéz dr. Dávid Géza azt hangoztatta, hogy fogjon kezét a két kiváló munkaerő és küzdjön egy célért tovább.

Kovács János felszólalásában hangoztatta, hogy 1919 óta hűség és a Baross-célért bármikor sikra száll. Galamb Ferenc ipartestületi elnök kérte a két kiváló szervező egyéniséget hogy fogjon kezét s küzdjön tovább az áldozatos munka jegyében. Kifejtette, hogy a Barossnak ezután is élni s munkálkodni kell. Ezt a munkát, melyet itt fejtenek ki, nem lehet márról holnapra eldobni. Össze kell fogni mindenkinek és küzdeni kell tovább a megkezdett célért, együttthaladni a megkezdett úton.

Vitéz dr. Dávid Géza a zárókérdésben fejtette ki a Baross Szövetség álláspontját, mely szerint kérni fogják illetékes hatóságtól, hogy szombaton ne maradjon a jelenlegi hét órai zárás

DEBRECEN 1. OLDAL 1944. I. 18.

érvényben, hanem a takarékoságnak megfelelően, mint a többi napokon, úgy szombaton is négy órákor zárják be az üzleteket. — Általános tapasztalat ugyanis az, hogy szombaton már 4—5 óra körül csak lézengenek a vevők az üzletekben. Kéri továbbá, ha ez a megoldás nem lehetséges, hogy állítsák vissza a régi rendet a záróra kérdésben.

Elfogadta a választmány Orgovány László fűszerkereskedő azon javaslatát, mely szerint vasárnap csak a templomi istentisztelet után, tehát délelőtt 11 óra után rendezzék a vasárnap délelőtti üléseket.

Hirdetmény

a hároméves kort betöltött lovak és öszvérek, valamint kettősfogatu járművek 1944. évi január havi rendes és pótvizsgálatáról

Közi a hatóság a város érdekelte lakosságával, hogy azok, akik lovaikat és járműveiket az 1943. évi október hó 5. és december hó 10-á közt tartott rendes vizsgálatra bármely ok miatt elő nem vezették, az alább követező helyekre és időben meg elővezethetik:

1. 1944. évi január hó 20-án 8—10 óráig terjedő időben a Halapi csárda előtti területre,
2. 1944. évi január hó 21-én, 8—10 óráig terjedő időben a Baromvásártérre,
3. 1944. évi január hó 21-én 8—10 óráig terjedő időben a szoboszlói úti külső útorházhoz,
4. 1944. évi január hó 21-én 9—11 óráig terjedő időben a Kadarcsi csárda előtti területre.

Az 1944. évi január hónapban a rendes vizsgálatot csak a következő helyeken tart a lövizsgálgó bizottság:

1. 1944. január hó 25-én az Ohajtelekházai bér gazdaságban,
2. 1944. január hó 26-án pedig a Hortobágyon a mátai biztosi hivatalnál.

Mindkét vizsgálati helyre 8—10 óráig terjedő időben kell a lovakat és járműveket elővezetni.

Akik ezt az utolsó alkalmat is elmulasztják, — azok ellen a hatóság a kihágási eljárást folyamathoz térteti és karhatalommal fogja vizsgálat végett lovaikat és járműveit előállítani.

A vizsgálat aluli mentességre, az igénybevétel aluli mentességre és a büntető rendelkezésekre vonatkozó tudnivalókat az 1943. évi november havában kibocsátott és a vizsgálati helyeken kifüggesztett hirdetmény tartalmazza.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

KIVONAT. Pk. 27.481—1943. Elárvereznek Debrecenben Piac-u. 42. szám alatt 1944. január hó 27-én délelőtt 10 órákor egy 2500 P becsértékű személyautót szétszedett állapotban. Király Béla bírósági végrehajtó.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54

JÁNOSSY magánnomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág utca 21. telefon: 23.78 sz. 54—799 2. 9.

GÁLOCSY a legregibb magánnomozó megfigyelés, nyomozásai díszkrétek, eredményesek. Zöldfa utca 3 szám. telefon: 28-72.

54—72 3. 4.

KOSZTOLÁNCZY bizalmasan megfigyel, nyomoz. Lorántffy utca 19. 54—408

LEVELEZÉS (51)

BECSÜLETES jellegű levele van a kiadóban 51—1897

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

TÖLTŐ fű és mindenféle férfi, szikvizüzembe felvétetik. Homok utca 140 szám. 2—70

MUNKÁSOKAT jó kereseti lehetőséggel felvesz a Debreceni Működőgyár, Fürdő utca 2. 2—1836

GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

GAZDASÁGI kovácsot, aki önállóan dolgozik és traktor kezelésben jár, felveszünk. Domb u. 7 sz. 26—1923

NŐS mindenek közt elsőfokú követező felvételre. Széchenyi u. 86. 26—1903

HAZMESTERI ÁLLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTER fizetéssel felvétetik, Széchenyi utca 21. 29—65

HÁZMESTERPÁR felvétetik, Kőműves előnyben. Dégenfeld-tér 3. ügyvédi iroda. 29—1892

IRODAI FÉRFI (32)

MEGBIZHATÓ legálább 4 középiskolát végzett, jó írási raktárnokot keres az István masolom. 32—1950

IPARI FÉRFI (33)

KÁDÁR segédek felvételre, állandó munkára Varga utca 28 33—1812

SZABÓSEGÉDET, önálló vagy erős kézimunkást állandó munkára ellátással felveszek. Erdős útszabó Derecske. 33—1475

KEREKGYÁRTÓ, asztalossegédet és tanoncokat felvesz Riesz kocsigyár, Hatvan utca. 33—1842

ÖNÁLLÓAN dolgozó pékségéget állandó munkára felveszek, Csemete utca 20. 33—1171

FIATAL segédet azonnala felvesz Gazdák Sütődéje, Böszörményi út. 33—1881

LAKATOSSEGÉDET azonnala felveszek gyer mekkoci készítésben járta előnyben. Erzsébet utca 28. 33—1945

GEPLAKATOS, vasasztergályosság felvétetik. Barna utca 3. 33—1937

ASZTALOSSEGEDET
önállóan dolgozó és polturozó felvez Varsadi Széchenyi utca 8. 33-1935

SZABÓSEGEDET
felvezek, elsörendü dívat munkához, otthon dolgozó nagymunkást és egy kézimunkást felvezek, Morgenstein Manó, Miklós utca 2. 33-1931

TANULÓ FIÚ (64)
TANULÓT magas fizetéssel felvez Auspitz bádogos, Rákóczi utca 1. 64-1576

SZILGYARTÓ tanulónak jó családból való fiút fizetéssel felvezek. Hatvan 71. 64-1630

KIFUTÓ FIÚ (49)
PEKSEGBE kifutót felvezek azonnali belépésre felvezek, Árpádtér 13. 49-13

KIFUTÓFIÚT, ügyes, s megbízható felvezek a Hegyaljai borüzlet, Piac 55 sz. 49-1880

ALKALMAZÁSI NYER NO VEGYES (4)

KÖTÉLVÉRŐT és orsós asszonyokat dúrva munkára felvezek, Rákóczi utca 5 fűszerüzlet 4-1968

KÖTÉLVÉRŐT és orsós asszonyokat dúrva munkára felvezek, Rákóczi utca 5. fűszerüzlet. 4-1968

IRODAI NO (34)

KERESKEDELMI érettségivel és pár évi irodai gyakorlattal bíró nő, vagy férfi tisztviselő felvételt, egy hadiüzemben, írásbeli ajánlatok „Hadiüzem” jellegre a kiadóra kértnek. 34-1949

IPARI NO (35)

SEGÉDEKET, tanulókat, modell-kisasszonyt felvez Papp modell szalon, Szent Anna u. 12. 35-72

ÖNÁLLÓAN dolgozó fodrászkisasszonyt azonnali felvezek Baltazár Dezső u. 13. 35-71

ÜGYES női szabósegéd és vasalóányok angol munkára felvételt. Oláh Arany János utca 2 sz. 35-1905

MUNKÁSLÁNYOKAT állandó munkára felvezek, Oboczi, Baranyi utca 12. 35-1925

TANULÓLEÁNY (63)

KÖNYVKÖTŐ tanulóányokat azonnali belépésre keresünk, Városi nyomda, Böszörményi út 6 sz. 63-1877

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTI MINDENES (30)

RENDSZERŐT tiszta tisztán leány elmenne kisári családhoz mindenesnek. Cim: Piac utca 10. házszám 30-1886

MINDENEST jó bizonyítvánnyal február 1-re felvezek, Rákóczi Jenő u. 7. II. 3. 30-1670

MINDENES, esetleg bejárónó azonnali felvételt. Hajó utca 4. utcai lakás jobbra. 30-1162

MINDENES leányt jó bizonyítvánnyal felvezek dr Nagy Sándorné, Csapó utca 18. félemelet. 30-75

JÓBIZONYTÁNYU mindenes, vagy bejárónó azonnali felvételt. Burgundia utca 4. I. em. 30-1917

NAGYON egyszerű idősebb női mindenesnek, azonnali felvezek családtagnak tekintjük. Kálvin tér 4. sz. 30-77

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓNÓ felvételtik délelőttre, Honvéd utca 6. hátsó lakás. 8-1988

KÖZELBEN lakó bejárónót felvezek, Piac utca 49 sz. I. em. keresztépület. 8-1944

TAKARITÓNÓT egésznapra felvezek Gazdák Sütődéje. 4-1929

BEJÁRÓNÓT felvezek Galamb, Böszörményi út 8-1930

ALKALMAZÁSI KERES NO (3)

MOSNI, takarítani, levélírást hához megyek. Mónus Antalné, Irinyi u. 10 sz. 3-1884

TISZTA rendes bejárónót felvezek azonnali, délután 2 órától. Arany János utca 55. 8-1895

BEJÁRÓNÓT keres egész napra két tagú családnál, Kandia utca 7. negyedik ajtó. 8-1921

BEJÁRÓNÓT délelőttre felvezek, OTI bérház harmadik kapu, III. 47. 8-1901

BEJÁRÓNÓT azonnali felvezek Vörösmarty utca 19. 8-1932

ÜZLETI AJANLAI (6)

TÖRÖTT gramofon lemezért 4 pengőt fizetek. Korcsolya 10 pengőtől. Biró, Hunyadi utca 22. 67-1283 3. 18

SZORMEBUNDAKAT javítok, alakítok, festek, veszek, eladok. Kőváry, szűcsmester, püspöki palota. 67-599 2. 2.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. Schiffmann, Vendég u. 7. kisállomásnál. 67-858

KÖLCSÖNZÖK porszivót, gramofont, lemezeket veszek: porszivó, parkett, varrógép, gramofont, lemezeket, ventilátort, hajszárítót a legmagasabb árakon Soltész, Kálvin-tér 2. 67-1357 4. 30

NYAKKENDŐIT megvelek szépen kijavítom, s kitisztítom, fordítom, Tímár utca 13. 67-1882

TAKARÉK-TÜZHELYEK, egyszerűbbek, kisebbek, készen kaphatók, Kozma, Csapó utca 41. 67-1916

GRAFOLÓGUSNÓ minden egyén kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi utca 43. sz. 67-1898

VARROGÉPET, segédmotort, kerékpárt, esztergapadot, marógépet s vasipari szerszámot, szerszámgyépeket vesz, s javít Király, Royal épület. 67-1928

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!
Magas árat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és alpakka készletekért, jobb márkájú festményekért régi bútorokért, nemes disztárgyakért stb. Ingóságkötve, püspöki palota. 66-1991 1. 21

TOLLAT a legmagasbb napra áron vesz „Hagyomány” tollgyűjtő telep. József kir. herceg utca 71. 66-760

HASZNÁLT levelbélvegeket, belyeggyűjtőanyagokat vesz. Simon Budapest, Petőfi utca 11. Arjegyzék ingyenes. 66-1113

ÉLELMISZER. ITAL (18)

BOR 3-4 hl. martinkai bor eladó. Kőcsény utca 13 szám. 18-1932

SZAMOSHATI fajalma kapható 9-2 óráig, Rákóczi utca 7. pince. 18-80

EKSZER. ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket ezüstit, briliánsat, magas áron veszek. Ékszerjavítás Pollák aranyműves. Hatvan u. 2 19-239 3. 2

RÉGI ékszert, drágakövet, ezüstit, ezüstpénzt, legmagasabb árban veszek. Fränk Piac u. 73. 19-1574 3. 21.

ARANYAT, ezüstműt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné. Piac u. 56. 19 593 2. 18

ARANYAT aranyért! Ocska aranytárgyait modernre becserélem, Szécsényi, Sas utca 2 sz., telefon: 26-60 19-898 3. 2.

ARANYAT, ékszert becsülök, briliánsat veszek Blattner, Csapó u. 83 sz. 19-1894

EGY masszív arany svájci doxa férfi karóra eladó. Gönczy utca 3. sz. 19-37

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tanulmányok, Batthyány utca 1. szám. Debreceni tanker. főig. eng. sz.: 6475-1942. 56-1774 3. 24.

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GEP (7)

EGY drb 24 lóerős motor 283.38 voltos, 2800 percdarulatú centrifugál szivattyúval, szívó és nyomó csatlakozással, beébell minőségben, alig használt állapotban eladó. Honvédtemető utca 6. szám. 7-187 v.v.

MÉRAY Puch motorkerékpár, prima gumival eladó. Patai u. 5. sz. 7-47

EGY jókarban levő szivarhajtós kis Singer varrógép eladó. Varga utca 12 sz. 2 ajtó. 7-1876

220 v. motor eladó. Értelmezni: Turul szálló portánál. 7-1899

RÁDIO (58)

RÁDIO 3-1 lámpás kis szuper rádió eladó. 5-7 Marosvári, központi egyetem. 58-74

RÁDIO 3 lámpás, jó állapotban olcsón eladó Csokonai utca 42. 58-1948

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalom, Vargyas Nap utca 17. vidéken is. 28-624 5. 3.

HANGOLTASSON Gártnerrel, a legrégebb volt színházi hangolóval, Kút utca 104. 28-1939 2. 18

BÚTOR (9)

HALOSZOBAKAI legolcsóbban, bizalommal csak Löcsei bútorüzletéből vásárolhat. Eötvös u. 66. 9-1106 3 15

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett háló, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1. udvarban. 9 1366 3. 5

NINCSEN fényes kirkatunk, bútor olcsón adunk, Piac utca 71 sz. udvarban. Brilliné. 9-1356 4. 8.

HALOSZOBÁK. ebéd-lők kombinátszobák, s konyhaberendezések Sziamon bútorüzletében Jó minőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 9 238 2. 27

EBÉDLŐBÚTOR, tükrök, perzsaszőnyeg, más egyéb apróság eladó Vécsey, Piac 7. 9-1893

EGY fehér fél háló és egy asztaltűzhely eladó. Csillag utca 54 harmadik ajtó. 9-1888

EREDETI keleti perzsa, 280x380 eladó. Cím a kiadóban. 9-1604

ELADÓ egy modern szép dió színre festett háló, Piac 63. I. emelet, 2 ajtó. 9-1911

ELADÓ komplett ebédlőbútor és modern fűszerberendezés olcsó árban. Boldogfalva utca 2. 9-1910

DIÓFA ebédlő, modern új bútor, kézmunka készítés és egy négylámpás csillár eladó. Paesirta u. 15 sz. 9-1908

GYÖNYÖRŰ új békebeli két ágy és egy asztalterítő eladó. Vörösmarty utca 18 III. a. 9-1906

ELADÓ egy egészen új teleháló, konyha berendezés, ágynemű, ágynéhuzatok, szőnyegek, edények, Telesi utca 43. sz., Bauer lakás, reggel 6-7 este 6 órától. 9-1926

KIADÓ ÜZLET, MUHELY RAKTAR 41

KIADÓ 7 méteres helyiség, raktárnak, vagy műhelynek, Meszena utca 23 szám. 41-1912

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLNEM bérházban II. emeleten lévő 1 szobás komfortos lakásom 1-2 szobás földszinti lakással, lehetőleg állomás környékén. Ugyancsak egy finom békebeli félikabai férfinek eladó. Petőfi tér trafik. 53-1016

ELCSERÉLNEM állomás környéki kétszobás, nagy előszobás, összkomfortos lakásomat, állomás környéki 3 szobással. Cím a kiadóban. 53-1879

ELCSERÉLNEM Pest-erszébeti 2 szobás, modern házam debrecenivel. Barna utca 12. 53-1530

MAROSVÁSÁRHELYI egy szoba, konyha, spájzos lakásomat elcserelelem debrecenivel. Cím a kiadóban. 53-1938

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KÜLÖNBEJÁRATU elsőemeleti bútorozott szoba, előszobával kiadó Piac utca 34. Illatszertár Értekezhetni délután 10-1838

BÚTOROZOTT szoba, utcai, kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 10-66

KVÁRTÉLYT keresek vagy szobatársnak elmennek, 23 éves szabóiparos fiú. Címeket „23 éves” jellegre. 10-1913

ELVESZETT (13)

ELVESZETT egy nagy fehér herélt kutya. Megtalálójá, vagy nyomraevetője 20 pengő jutalmat kap. Kar utca 30. 13-1872

ELVESZETT jobbkezes fekete borkesztyű, Homokkertben, Megtalálójá jutalom ellenében adja le városházi örszobára. 13-1909

PIAC utca 59 alatt egy kéményseprő kefe elveszett. Megtalálójá adja be Miklós utca 48 al. Molnárhoz. 13-1914

A MEGTALÁLT barna levéltárcában arcképes kerékpárigazolvány, azonossági lap stb. voltak szeptember 10-én vesztettem el, Debrecen Tordaj Gábor utca 7. alá küldje be. 13-1890

PÉNZTÁRCÁMAT elvesztettem 10-11 között, Nagyv. u. 6 szám-tól az 1-g. Becsületes megtalálójá 2 tej cédulát Bocscai szikvizüzembe adja le, pénzt tartsa meg. 13-1919

HÉTFŐN déli időben városházától a Bikáig elveszett fekete bélest becsületes megtalálójá jutalom ellenében juttassa vissza hozzám. Papp János szabómester, Piac u. 7 sz. 13-1946

VEGYES (68)

Használt csö-ólmot vesz
lapunk nyomdája: József kir. herceg-utca 1. (Bika bérház)

SERTÉSVÁGÁST feellősségre vállalom. Tímár utca 21. pince. 68-1896

ANGORA és juhgyapút kártólra vállalom, Malvin utca 49. 68-1922

TEGNAPI debreceni vásáron vettem fekete kanca lovat, 3 lába kesely, csillagos piszra. A járhatóval az eladónál maradt. Kérem küldje el Bagi Ferencnek, Püspök ladány, Petri-telep. 68-1915

CSEREÜZLET (11)

EGY juhászbundát cserélnék tengeriért. Német u. 53. Nyilastelep. 11-1606

KOTLÓT adnék csirke helyet, korpáért, Budai Ézsaiás utca 24. 11-1887

LUCERNAÉRT, zabért angora nyulat cserélek. Piac utca 40. szám pedicúr. 11-1943

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

ELADÓ egy barna hosszú férfi bőrbunda szőrmével beléssel, Homok utca 122 sz. 69-1173

KHEKI kamgarn tiszt. zubbonyok, nadrágok és pilótaiöltény jöminőségűen eladók, Borovszky úriszobájában, Csapó utca 98. 69-1963

BÉKEBELI minőségű használt felöltők, szép öltönyök, levente kamgarn ruhák eladók, Borovszky szabóságában Csapó utca 98. 69-1964

SZILSZKIN bunda eladó Megtekinthető Csapó u. 88. illatszertár, vasárnap, hétfőn az udvarban. 69-1565

EGY békebeli valódi finom perzsabunda eladó. Megtekinthető délelőtt 9-12 óra között, Pannónia-szálló 8. szoba. 69-1889

PEHELY dunyha, szürke buéno bunda, női 37 számú bagaria cipő eladó. Barna utca 12. 69-1874

BIRGELI 43-as, kifogás talan, sürgősen eladó. Simonyi út 14. 69-1873

DUNYHÁHÚZATOK, paplanlepedők, más női fehéneműek eladók. Tóth Árpád utca 37. 69-1108

JUHÁSZBUNDA kettő alighasznált, egy kisebb strapa szánkó eladó. Kar utca 30. 69-1891

ELADÓ teljesen új finom lenvászon ágynéhuzat Borz utca 10. 69-1900

BÉKEBELI lepedő, tömölő, batiszt, sifon és sifon, nagyméretű női hálóingek baba kelengye kiválóan alkalmas, eladó OTI bérház II. emelet. 44 ajtó, délelőtt 9-11-g 3-5 óráig. 69-73

URI nagy kocsibunda és nagy kályha füstfogóval négy szobaszék, Oboczi Baranyi utca 12. 69-1924

GAZDÁLKODÓK figyelmébe. Egy keveset használt juhászbunda eladó. Értekezni: Rákóczi utca 13 sz. házfelügyelő. 69-1942

ELADÓ buéno bunda bélesnek, egy női sötétszürke téllkabát, kicsi alakra, egy gyapjú pléd. Kerek pulituros asztal, Csapó utca 17. varroda. 69-1941

EGY tiszta gyapjú szövetszoknya és egy 38-as női bőrtalpu barna cipő eladó. Werbőczy utca 2. II. em. 1. 69-1936

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKAGY, keményfából, fényezve 103.20 P. Szabó asztalos, ótörüzetében, Csapó u. 33 sz. 27-191 2. 14.

GYERMEKKOCSI jókarban, modern eladó. Csokonai utca 42. jobbra 27-1123

GYERMEKKOCSI, modern, jókarban eladó. Csokonai utca 42 jobbra. 27-1947

TÜZHELY KÁLYHA (46)

EGY vaskályha, kettőpár I. korcsolya eladó. Nagyváradi utca 10. 46-1875

VEZUV kétaknás kályha, alighasznált állapotban eladó. Bethlen utca 14 szám. 46-54

EGY új 194 sz. zománcozott Kálor-kályha eladó. István út 23. 46-1170

TELJESEN új asztaltűz hely eladó. Péterfia u. 19. 46-79

KÁLYHA, nagyobb és egy kicsi vaskályha, karrikás, eladó. Erzsébet u. 83 sz. 46-1933

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOK (20)

ELADÓ 2 drb 140x160 cm, 6 ránás, redőnyös ablak, teljesen új Károly Ferenc József út 10. 20-1690

INGÓSÁG VÉTEL VEGETES (37)

ELHASZNÁLT férfi kálajait megveszi, papucs készíttést, javítást vállalom, Textilfeldolgozó - Batthyány utca 1. I. emelet. 37-1394 2. 12.

DIVÁNYRUGÓT veszek, használt is. Hadházi u. 21. 37-1112

INGÓSÁG ELADÁS VEGETES (36)

ZSIRELTEVÉSHEZ 15. 20, 25 literes földmánczott kőedények meg kaphatók az Ingóságkötveitőben, Püspöki palota. 36-1786

ELADÓ Re billiárd, Kandia utca 13. 12-3 óráig. Arany. 36-1934

KÉT drb nagy utazó tiszta bőrtáska eladó, feldolgozásra is alkalmas, Barna utca 4. Tarnai. 36-1878

FÜGGÖNYTARTÓ rúd, fából, négyi sárcipő, hőkötőző cső eladó. Tőhőtöm utca 33. 36-1599

SZÉPIRODALMI könyvek, lexikonok, francia szótárak, falli ütős óra, Miklós utca 1. 36-1157

JÓ ÁLLAPOTBAN levő Zeis lencsés távcső, tokkal eladó. Rothermere u. 17 sz. 36-48

ELADÓ paplan, nyakkendők, férfi kalap, Árpádtér 47. félemelet. Megtekinthető délelőtt 8-10-g, délután 3-4 óráig. 36-1951

ELADÓ egy húszliteres zsirosbödön juhászbonda, egy vaskályha, Jókai utca 28. 36-1907

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

ELADÓ kis öl takarmány árpaszalma és kevés búzaszalma. Egytelkert utca 16. fűszerüzlet. 25-1612

TAKARMÁNY csutka eladó, Som utca 10. Vághid mögött. 25-1624

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

BORSZIVATTYUT tömlővel, borszűrővel, nagyobb borsajtó, jókarban levőt keresek. Címeket kérem a kiadóhivatalt pénztáránál leadni. 24-1676 vv.

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkátrészek állandóan raktáron, artúsi, becserél, vásárol, vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26.19. 24-1358 3. 5.

HUSZ drb melegágyi kerek üveggel eladó, új állapotban Széchenyi utca 15 udvarban negyedik a.